

ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของ
พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761430 ชุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555

ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของ
พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761430 ชุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีการศึกษา 2555

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL COMMITMENT AND
QUALITY OF WORKING LIFE
OF THE STAFFS AT HUA-HIN MUNICIPALITY**

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

**A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Business Administration Program in General Business Management**

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

2012

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศลีปักษร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัย (การวิจัยเชิงปริมาณ) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับ
คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน” เสนอโดยนางสาวชลโอบล สิริพิช และ¹
นางสาวภาณิส สถาเดศรี มีคุณค่าเพียงพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาจุลนิพนธ์ ตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน
เทศบาลเมืองหัวหิน” ได้ผ่านการนำเสนอในเวทีการประชุมวิชาการด้านธุรกิจและเศรษฐกิจ ครั้งที่
6 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น
ราช้า ออคิด จังหวัดขอนแก่น

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวโลย กาญจน์วนิเสถียร)
อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

(อาจารย์นพดล โตวิชัยกุล)

รักษาการแทน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

12520029, 12520111: สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตการทำงาน / ความผูกพันต่อองค์กร

ชื่อผู้ดูแล ศิริพิช แสงวิษณุ สถาศรี: ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ. ดาวลอยกาญจน์มณีเสถียร. 107 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน 2. เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ประชากรที่ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 924 คน ผู้วิจัยใช้สูตรของทาโรขามานេ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงาน และแบบสอบถามความผูกพันต่อองค์กร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติ t-test, One way ANOVA และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 30-34 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาในปัจจุบัน อายุการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเป็นพนักงานจ้างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,000-10,000 บาท และมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นการปฏิบัติงานประจำสำนักงาน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

12520029, 12520111: MAJOR GENERAL BUSINESS MANAGEMENT

KEY WORDS: QUALITY OF WORKING LIFE / ORGANIZATIONAL COMMITMENT

CHALOBON SIRIPIS AND PAVINEE SA-ARDSRI: THE RELATIONSHIP
BETWEEN ORGANIZATIONAL COMMITMENT AND QUALITY OF WORKING LIFE OF
THE STAFFS AT HUA-HIN MUNICIPALITY. RESEARCH ADVISOR: DOWLOY
KANJANAMANEESATHIAN. ASST. PROF. 107 pp.

ABSTRACT

This research aims were 1) to study the quality of working life 2) to assess the organizational commitment and 3) to investigate the relationship between organizational commitment and quality of working life. The population was the Municipality staffs in which 280 staffs working at Hua-Hin Municipality were sampled for assessment. These samples were subjected to assessment with questionnaires to gather personal data, working life and organizational commitment of the samples. Data was subjected to statistical analysis using t-test, One way ANOVA and Pearson's correlation.

The result showed the following:

- 1) The majority of the samples were single female with the age between 30-34 years old. They had a college degree with the working experience between 1-5 years, working as a contract staff in the office. Their salary was between 8,000-10,000 Baht / month.
- 2) There was a high positive relationship between working life and organizational commitment of the staffs at Hua-Hin Municipality with statistical significant difference at 0.05.

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

Academic Year 2012

Student' signatures 1.....2.....

Research Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน
เทศบาลเมืองหัวหิน สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคล
หลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณบุคคลเหล่านี้ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวลอย กัญจน์มณีเสถียร อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้
ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ แนวคิด ข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจทานแก้ไขวิจัย
เล่มนี้อย่างดีเยี่ยม จนการวิจัยศึกษาครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัตนพงศ์กิจญ์โภุ ที่ให้คำปรึกษาในการทำวิจัย
และการอนุเคราะห์การใช้โปรแกรม SPSS

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ธีระวัฒน์ จันทึก ที่ให้คำปรึกษาและการอนุเคราะห์การใช้
โปรแกรม SPSS

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารและพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ บิความารดา ของคณะผู้จัดทำที่ได้ส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ กำลัง
ทรัพย์ และอยู่เคียงข้างตลอดความวิจัยเล่มนี้ เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายขอขอบคุณ เพื่อน ๆ ที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือตลอดมา จนการศึกษาวิจัย
ครั้งนี้จบลงด้วยดี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิด.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
คุณภาพชีวิตในการทำงาน.....	7
ความหมายและความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงาน.....	7
แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรภาครัฐของไทย.....	12
ความผูกพันต่อองค์กร.....	12
ความหมายความผูกพันและความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร..	12
องค์ประกอบของความผูกพันของพนักงาน.....	19
การพัฒนาการความผูกพันของพนักงาน.....	20
ปัจจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพัน	
ต่อองค์กร.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
วิธีการศึกษา.....	30
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31

บทที่	หน้า
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	36
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน เทศบาลเมืองหัวหิน.....	39
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน...	50
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับคุณภาพชีวิตในการ ทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน.....	54
ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับ ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน.....	78
ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	81
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	90
รายการอ้างอิง.....	92
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวกก แบบขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.....	96
ภาคผนวกข แบบสอบถาม.....	98
ประวัติผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะงานที่ปฏิบัติ.....	37
2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรม และเพียงพอ.....	39
3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และสุขลักษณะ.....	41
4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง.....	42
5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความก้าวหน้าและ ความมั่นคงในการทำงาน.....	44
6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความสัมพันธ์อันดีใน การทำงานร่วมกัน.....	45
7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านลักษณะการบริหารงาน.....	46
8 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความสมดุลระหว่าง ชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว.....	47
9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตใน การทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ที่มีคุณค่าทางสังคม.....	48
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน เทศบาลเมืองหัวหิน ในภาพรวม.....	49

ตารางที่	หน้า
11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะ ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร.....	50
12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายาม อย่างมากเพื่อทำประযิชน์ให้กับองค์กร.....	51
13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะ รักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร.....	52
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาล เมืองหัวหินในภาพรวม.....	54
15 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามเพศ.....	55
16 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามอายุ.....	56
17 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามสถานภาพ.....	58
18 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
19 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามอาชีวกรปภบดิจิทัล.....	61
20 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน.....	63
21 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	65
22 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ.....	67
23 เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามเพศ.....	68

ตารางที่		หน้า
24 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามอายุ.....	69	
25 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามสถานภาพ.....	70	
26 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	72	
27 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามอายุการปฏิบัติงาน.....	73	
28 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน.....	74	
29 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	75	
30 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ.....	77	
31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่า Sig ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับ ¹ ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน.....	78	
32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อ ² องค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินในภาพรวม	80	

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสโลกภัยวัตน์ส่งผลให้องค์การต้องมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทำให้ทุกองค์กรมีการคิดบททวน วางแผนระบบงาน การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นมา เพื่อรับรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ปัจจัยหนึ่งที่ทุกองค์การต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก นั่นคือ ทรัพยากรมุนichy เพาะแต่ละองค์การ ไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐ หรือภาคเอกชนก็จะประกอบไปด้วยคนที่ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ภายในองค์การ การที่องค์การจะรักษาพนักงานที่มีประสิทธิภาพให้อยู่กับองค์การเป็นระยะเวลานานนั้น นอกจากค่าตอบแทน หรือสวัสดิการ ที่จะได้รับเป็นประจำทุกเดือน แล้ว องค์การจะต้องสร้างให้พนักงานเกิดความผูกพันกับองค์กรและมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี

องค์การที่ประสบความสำเร็จ มีองค์การที่สร้างประโยชน์ให้กับสังคมและรัฐจัดให้โอกาสแก่พนักงาน ทำให้สามารถมีความรู้สึกรักองค์กร และมีความภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิก เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความรู้สึกร่วมกับองค์กรสูงและทำตนให้เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร เช่น ตั้งใจทำงาน ดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรเหมือนกับของตน แก้ตัวแทนองค์กรเมื่อถูกคนอื่นกล่าวหา และมักจะใช้สรรพนามแทนตัวว่า เรา หรือของเรานะ เช่น องค์การของเรา หรือหน่วยงานของเรา เป็นต้น (สุพันธ์ ลกษณ์วนิช, 2549: 98) ผู้บริหารสามารถใช้แนวทางต่าง ๆ ทำให้พนักงานมีความผูกพันกับงานและองค์กรมากขึ้น เนื่องจากความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรจะมีความสัมพันธ์กับอัตราการลาອอก ถ้าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรสูง อัตราการลาออกจากงาน ก็จะต่ำ รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับอัตราการขาดงาน หากพนักงานมีความผูกพันกับองค์กร ก็จะทำให้อัตราการขาดงานต่ำเช่นกัน (พิชิต เทพวรรณ, 2554: 176)

คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน เกิดจากความพึงพอใจในงานและความสุขที่ได้จากการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารยุคใหม่ที่ดีควรสร้างสภาพแวดล้อมและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้บุคลากรในองค์การของตนบรรลุถึงผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ (สวัสดิ์ เพชร โชคิวงศ์, 2549: 33) บางองค์กรมีการดำเนินโครงการ QWL (Quality of Work Life) ทำให้พนักงานมีความไว้วางใจส่วนร่วม และมีการแก้ปัญหามากขึ้น เป็นความท้าทายสำหรับฝ่ายบริหาร

ที่จะต้องใช้แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ทั้งการปรับปรุงผลผลิต คุณภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานไม่สามารถทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง แต่ต้องมีการปรับปรุงทั้งระบบการบริหารงาน โดยเฉพาะการปรับรูปแบบงานให้มีความท้าทายและเหมาะสมกับบุคคลและกลุ่มที่มีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการทำงานที่ท้าทายดังกล่าวได้ (สุธรรม รัตนโชค, 2552: 138-139)

เทศบาลเมืองหัวหิน เป็นหน่วยงานราชการที่ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2480 โดยที่เห็นสมควรยกฐานะตำบลหัวหิน ตำบลหนองแก กิ่งอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องในเขตสภาพจัดตั้งสำหรับสถานที่ชาบทะเลติดตะวันตก เป็นเทศบาลตำบล มีพื้นที่รับผิดชอบ 72 ตารางกิโลเมตร เริ่มแรกในการจัดตั้งเทศบาลตำบลหัวหิน มีรายได้ประมาณ 4,000 คน มีบ้านเรือนประมาณ 500 หลัง และมีรายได้ประมาณ 30,000-40,000 บาท และเมื่อ พ.ศ. 2492 กิ่งอำเภอหัวหินยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอหัวหิน เทศบาลตำบลหัวหินจึงอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอหัวหิน และต่อมาได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2538 โดยขยายเขตเพิ่มเติมจากเดิม 72 ตารางกิโลเมตร เป็น 86.36 ตารางกิโลเมตร มาจนถึงปัจจุบันและขยายพื้นที่ลงไปในทะเล 500 เมตรด้วยต่อมาเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ได้มีการประกาศกระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนแปลงฐานะจากเทศบาลตำบลหัวหินเป็นเทศบาลเมืองหัวหิน (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2554) ในปัจจุบันเทศบาลเมืองหัวหินมีพนักงานทั้งสิ้นจำนวน 924 คน โดยแบ่งเป็นพนักงานเทศบาล จำนวน 194 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 71 คน และพนักงานจ้าง จำนวน 659 คน (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2555)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการสร้างความผูกพันของพนักงานที่มีต้องการเป็นเรื่องที่ผู้บริหารองค์การให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้ ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต้ององค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจว่า พนักงานมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างไร และเทศบาลมีวิธีทำให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์การอย่างไร เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ทำให้เทศบาลเมืองหัวหินมีพนักงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
2. เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มาจากการสุ่มตัวอย่างของพนักงานเทศบาล คือ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานชั่วจ้าง จำนวน 924 คน

2. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้ทำการศึกษา คือเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. ขอบเขตด้านเวลา

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และรายงานวิจัยต่างๆ	2 เดือน
3.2 เตรียมแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไข	1 เดือน
3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล	1 เดือน
3.4 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	1 เดือน
3.5 เผยแพร่รายงานและจัดพิมพ์	1 ½ เดือน
รวม	6 ½ เดือน

ผู้ควบคุมหัวหน้าโครงการและผู้ช่วย

- 4.1 ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุในการปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

4.2 คุณภาพชีวิตในการทำงาน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรม และเพียงพอ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ และใช้ความสามารถของตนเอง ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม

4.3 ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน 3 ด้าน “ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประযิชน์ให้กับองค์กร ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร”

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน
2. ลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน
3. ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่ได้รับจากองค์กร
2. ทำให้ทราบถึงความผูกพันที่มีต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ของพนักงานที่มีต่อองค์กรที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมาก เพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กรและความประดูนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นมนุษย์ขององค์กร

คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกถึงความเป็นเลิศในการทำงาน การรับรู้คุณค่าจากการทำงาน ชีวิตการทำงานสามารถตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานได้ตามมาตรฐานของสังคม มีการผสมผสานกับกลุ่มกลืนระหว่างการทำงานและการดำเนินชีวิตส่วนตัว ทำให้นักการมีความสุขและเกิดความพึงพอใจในงาน โดยวัดจากตัวชี้วัด ของ Walton มี 8 ด้าน คือ ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ สภาพการทำงานที่มีความปลอดภัยและส่งเสริมคุณภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตน การทำงานร่วมกันและสัมพันธภาพต่อผู้อื่นในองค์กร ความสามารถในการปักป้องสิทธิของตน ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว

ลักษณะประชากรศาสตร์ หมายถึง สถานภาพของบุคคล อันประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน และ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ความสัมพันธ์ หมายถึง ความสอดคล้อง เกี่ยวกับกันระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ และคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

กระแสโลกภิวัตน์ หมายถึง ผลที่เกิดจากการพัฒนาสิ่งต่างๆ ทั้งการติดต่อสื่อสาร การ คมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศ อันแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของความสัมพันธ์ ทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วย ชุมชน รัฐบาล และครอบครุุมไปทั่วทั้งโลก

หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่มีชื่อเรียกอื่น ๆ และมีฐานะเป็นกรรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ในที่นี้หมายถึง เทศบาลเมืองหัวหิน

พระราชนูป หมายถึง บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดย อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ พระราชนบัญญัติ หรือพระราชกำหนด เพื่อใช้ในการบริหารราชการ แผ่นดิน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน เทศบาลเมืองหัวหิน ผู้ใดศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากแหล่งอ้างอิงต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานและเป็น แนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. คุณภาพชีวิตในการทำงาน

1.1 ความหมายและความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

1.2 แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรภาครัฐของไทย

2. ความผูกพันต่อองค์กร

2.1 ความหมายความผูกพันและความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร

2.2 องค์ประกอบของความผูกพันของพนักงาน

2.3 การพัฒนาการความผูกพันของพนักงาน

3. ปัจจัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพัน ต่อองค์กร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คุณภาพชีวิตในการทำงาน

1.1 ความหมายและความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ความหมายของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน พบว่ามีผู้สนใจศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยผู้ที่ได้สนใจศึกษานั้นได้ใช้แนวคิดและความหมายที่ เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานไว้แตกต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษาได้รวมความหมายที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาครั้งนี้ ได้ดังนี้

คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Working Life) เป็นองค์ประกอบหรือเป็นมิติหนึ่ง ที่สำคัญของคุณภาพชีวิต (Quality of Life) นั่นเอง แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้ กำหนดและแพร่หลายในประเทศไทย หากกล่าวถึงความหมายของคำว่า คุณภาพชีวิต

การทำงานแล้ว เราจะพบว่า มีผู้รู้ นักวิชาการ หรือผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความหมาย หรือคำนิยามไว้ น่าสนใจหลายประดิ่น คือ

1. เป็นการสร้างสรรค์บรรณาการที่จะทำให้ผู้ใช้งานได้รับความพึงพอใจในการทำงานสูงขึ้น โดยผ่านการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาสำคัญขององค์การ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อชีวิตการทำงานของพนักงาน นั่นคือ หมายความรวมถึงการปรับปรุงการบริหารเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ โดยทำให้มีประชาธิปไตยในสถานที่ทำงานเพิ่มมากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การ ทั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสใหม่ ๆ ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้นำเอาสติปัญญา ความเชี่ยวชาญ ทักษะและความสามารถอื่น ๆ มาใช้ ในการทำงานย่อมทำให้พนักงานหรือกำลังแรงงานได้รับความพึงพอใจสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติและพฤติกรรมภายในกลุ่มและองค์กรบีน เช่น การขาดงานลดลง คุณภาพของผลิตภัณฑ์ดีขึ้น การกวดขันเกี่ยวกับวินัยผ่อนคลายลง ความกับข้องใจลดลง เป็นต้น

2. เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงาน ประกอบด้วย ค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ผลประโยชน์และบริการ ความก้าวหน้าในการทำงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นแรงจูงใจและความพึงพอใจสำหรับคนงาน

3. เป็นผลที่มีต่อคนงานหรือพนักงาน หมายถึง การปรับปรุงในองค์กรและลักษณะงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ สำหรับการส่งเสริมระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของแต่ละบุคคลและรวมถึงความต้องการของพนักงานในเรื่องความพึงพอใจในงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะมีผลต่อสภาพการทำงานของเข้าด้วย

4. คุณภาพชีวิตการทำงานในความหมายที่คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ในการทำงาน (Humanization of Work) ซึ่งประเภทฝรั่งเศสและประเภทที่พูดภาษาฝรั่งใช้คำว่า การปรับปรุงสภาพการทำงาน (Improvement of Working Condition) ประเภทสังคมนิยมใช้คำว่า การคุ้มครองแรงงาน (Workers Protection) กลุ่มประเภทสแกนดิเนเวีย หรือในญี่ปุ่นใช้คำว่า สภาพแวดล้อมการทำงาน (Working Environment) และความเป็นประชาธิปไตยในสถานที่ทำงาน (Democratization of the Workplace) คุณภาพชีวิตการทำงานมีความหมายครอบคลุมถึงวิธีการแนวปฏิบัติ หรือเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้นในการปรับปรุงผลลัพธ์ทั้งขององค์กรและปัจเจกบุคคลตามลำดับ

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตการทำงานครอบคลุมไปในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในการทำงานของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์กร แต่มีเป้าหมายสำคัญร่วมกันอยู่ที่การลดความตึงเครียดทางจิตใจ เพื่อเพิ่มความพึงพอใจใน

งานที่ทำ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตในสถานที่ทำงาน (พิชิต เทพวรรณ์, 2550: 118-119)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work Life) หรือ QWL หมายถึง การประเมินสถานะในลักษณะต่าง ๆ ของงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมดุลระหว่างงานและชีวิตของบุคคล คุณภาพชีวิตในการทำงานจะให้ความสำคัญกับผลงานที่มีต่อบุคคล และประสิทธิภาพขององค์กร รวมทั้งความพึงพอใจของบุคลากรกับการแก้ปัญหา และการตัดสินใจขององค์กร นอกจากนี้ คุณภาพชีวิตในการทำงานจะมีผลกระทบต่อบุคคลและองค์กรทั้งในระดับมหาภาคและจุลภาค โดยเฉพาะในปัจจุบันที่คุณภาพชีวิตในการทำงานถูกมองเป็นประเด็นสำคัญทางสังคมและเทคโนโลยี ที่ทั้งบุคคลและองค์กรต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องอยู่ร่วมกันและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (ณัฐรัตน์ เจริญนทร์, 2551: 109)

ความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานเริ่มขึ้นในประเทศตะวันตก ในช่วงต่อของสังคม อุตสาหกรรมและสังคมสารสนเทศ เมื่อจากปัญหาระหว่างการทำงานและคุณภาพชีวิตของบุคคล ซึ่ง เดวิส (Davis et al. 1975, อ้างถึงใน ณัฐรัตน์ เจริญนทร์, 2551: 109-110) ได้กล่าวว่าการศึกษา คุณภาพชีวิตในการทำงานเกิดขึ้นจากการตั้นตัวในสหัส琉璃ิกา ในช่วงทศวรรษที่ 1970 เมื่อจาก เป้าหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนอเมริกันในปัจจุบันกับอดีต และ เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนอเมริกันกับประชากรของประเทศอุตสาหกรรมอื่น
2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการยกระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานให้กับแรงงานใน สหัส琉璃ิกา
3. เพื่อรักษาและพัฒนาตราผลิตภาพประสิทธิภาพขององค์กร ผ่านความร่วมมือของ สมาชิกในองค์กร

ผู้คนวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ปัจจุบันกระแสการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานได้รับการยอมรับ และได้รับความ สนใจในหลายประเทศทั่วโลก โดยองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยได้ตระหนักรถึง ความสำคัญ และความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์และการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่ธุรกิจไม่สามารถ สร้างกำไรได้จากการเร่งเร้าให้แรงงานปฏิบัติงานเพียงด้านเดียว แรงงานสมควรที่จะต้องมีชีวิตที่ นอกเหนือจากการงาน ตลอดจนตระหนักรถึงผลกระทบประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มี ต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับพนักงาน
2. สร้างความจริงกับดี การมีส่วนร่วม และการเป็นประชาชนขององค์กร

3. พัฒนาผลิตภาพในการดำเนินงานขององค์กรทั้งระดับบุคคล ระดับหน่วยงาน และระดับองค์กร

4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและองค์กร
5. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรที่มีต่อสมาชิกและสังคม
6. เพิ่มโอกาสในการเติบโตและขยายธุรกิจผ่านความเชื่อถือและความเชื่อใจของชุมชน
7. ช่วยลดปัญหาสังคมทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ

ถึงแม้โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานจะยังไม่ได้รับความสำคัญและเกิดขึ้นกับทุกองค์กรในประเทศไทย แต่ก็ได้รับความสนใจและนำไปประยุกต์เพิ่มขึ้นทั้งโดยทางตรง และทางอ้อมในองค์กรทั้งภาคราชการและภาคเอกชน นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจที่หลายหน่วยงานให้ความสนใจและนำมาเป็นนโยบายหลัก โดยเฉพาะทั้งภาคราชการที่ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยการอุดหนุนอย่างมาก ระบุเป็นข้อปฏิบัติ และการรณรงค์ในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้องค์กรต่างๆ มองเห็นความสำคัญ และมีส่วนส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงาน (ณัฐรัตน์ เจริญนันทร์, 2551: 109-110)

การที่บุคคลแต่ละบุคคลได้ใช้วิธีการทำงานอยู่กับถิ่นที่ตนเองพอใจก็จะทำให้มีสภาพจิตใจและอารมณ์ที่ดี ซึ่งส่งผลให้ทำงานดีตามไปด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละองค์กรจะต้องศึกษาหรือสำรวจทำาหนทางให้เกิดความสอดคล้องต้องกันของความพึงพอใจ ระหว่างพนักงานและองค์กร เพื่อให้อยู่คู่กับสามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุด รายการ ได้ยินได้ฟังหรือเห็นภาพความขัดแย้งภาพการหยุดงานเพื่อประท้วงหรือเรียกร้องสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้ใช้แรงงานอยู่เสมอ หรือเหตุการณ์ในบางประเทศที่มีการประท้วงจนเกิดเป็นเรื่องราวใหญ่โตขึ้น นั้นเป็นเพราะผู้ใช้แรงงานมีความรู้สึกว่ากำลังถูกกดดันสิทธิ์ คุณภาพชีวิตในการทำงานต่ำลง ผลที่ตามมาคือ ความเสียหายอย่างใหญ่หลวงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการผลิตที่ต้องหยุดชะงัก จนมีผลทำให้การส่งออกไม่สามารถดำเนินการไปตามเป้าหมายได้ ซึ่งนอกจากองค์กรจะต้องสูญเสียรายได้จำนวนมหาศาลแล้ว พนักงานเองก็ต้องประสบความลำบากและขาดรายได้ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวมด้วย (ผจญ เนลิมสาร, 2540)

การสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน มีแนวโน้มที่จะเป็นประเด็นสำคัญที่มีความท้าทายต่อผู้บริหารในอนาคต เนื่องจากการแข่งขันโดยเฉพาะแรงงานที่มีฝีมือ (Skill Worker) หรือแรงงานที่มีความรู้ (Knowledge Worker) ไม่สามารถทำได้จากการให้เงินเดือนและสวัสดิการที่สูงเพียงด้านเดียว ในอนาคตกระแสแรงงานที่มีคุณภาพต้องการทำงานในองค์กรที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนต่อความสำเร็จและการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนต้องการความเป็นตัวของตัวเอง และใช้ชีวิตในด้านอื่นให้สมบูรณ์ เช่น การมีครอบครัวที่เป็นสุข การพักผ่อนที่เต็มที่ และการทำความเข้าใจในตนเอง

และสังคม เป็นต้น องค์การจึงต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน ตลอดจนต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มิใช่โครงการที่ทำตามความนิยมแบบครั้งเดียวเสร็จ ซึ่งต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้และความเข้าใจมาดำเนินการ โดยมีข้อเสนอแนะถึงขั้นตอนในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคคล โดยพิจารณาภาพรวมในปัจจุบันของประเทศและอุตสาหกรรม ตลอดจนหาข้อมูลการดำเนินงานในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานขององค์การอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลขององค์การ

2. ทำความเข้าใจสถานะในปัจจุบันขององค์การ จากการศึกษาข้อมูลทั้งในด้านกายภาพ และจิตใจของบุคลากร จากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ศึกษาจากภายนอก เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างและกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานที่เป็นรูปธรรม

3. วางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพแวดล้อมและสถานะขององค์การ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานทั้งในระดับองค์การและระดับบุคคล โดยผู้วางแผนต้องทราบก่อนว่า ถึงแม่บุคคลจะมีความต้องการที่แตกต่างกัน และองค์การก็ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ทั้งหมด แต่องค์การก็สามารถจัดกลุ่มตามความต้องการและสามารถตอบสนองให้ดีที่สุดได้

4. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน นำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานที่กำหนดขึ้นไปวางแผนปฏิบัติการ และจัดระบบการทำงานให้เป็นรูปธรรม โดยจัดให้มีผู้ทำหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ โดยตรง ในการดำเนินงาน ติดตามผล และแก้ไขให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ เพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ซึ่งผู้ดำเนินการสมควรให้ความสนใจกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการ ต่อไปนี้

ผลงานวิจัยที่สนับสนุนการปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน

4.1 การสนับสนุนจากผู้บริหาร

4.2 วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

4.3 เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของพนักงาน

4.4 กระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5. ประเมินผลการดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องและกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมขึ้น โดยเฉพาะ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ต้องดำเนินงานและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสมควรจะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงอยู่เสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมอาจทำให้ความต้องการของพนักงานและองค์การเปลี่ยนไป (ณัฐรัพน์ เจรนันทน์, 2551: 111-112)

1.2 แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรภาครัฐของไทย

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรภาครัฐของไทยมี 4 มิติ ดังนี้

1. มิติด้านการทำงาน หมายถึง

1.1 ทางกายภาพสถานที่ทำงานมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ทุกโน้นโดยยึดต่อๆ กัน ฯ เหมาะสม

1.2 ทางการบริหารงาน ผู้บริหารมีคุณภาพและคุณธรรม มีระบบการบริหารงานที่ดี กระจายภาระงานที่เหมาะสม ทำงานแบบยืดหยุ่น มีข้อบังคับ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการทำงาน

1.3 ทางการบริหารทรัพยากรบุคคล มีการบริหารทรัพยากรบุคคลโดยระบบคุณธรรม มีระบบทางก้าวหน้า มีการบริหารผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบข้าราชการได้ทำงานตรงตามความรู้ความสามารถ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับ มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี

2. มิติด้านส่วนตัว หมายถึง ข้าราชการมีความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน มีสุขภาพกายแข็งแรง สุขภาพจิตดี ไม่มีความเครียด มีการพัฒนาด้านจิตใจ

3. มิติด้านสังคม หมายถึง ข้าราชการมีความสัมพันธ์ที่ดีในทุกรอบคัน มีความผูกพันกับองค์กร มีการสื่อสารภายในองค์กรที่ดี มีกิจกรรมร่วมกันทั้งด้านนันทนาการ กิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการ

4. มิติด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ข้าราชการได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม มีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควรแก่ฐานะนิรูป รู้จักการบริหารจัดการเงิน

2. ความผูกพันต่อองค์กร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

2.1 ความหมายและความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร

ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร

Employee Engagement หรือความผูกพันของพนักงาน ซึ่งอาจจะพบว่ามีการใช้คำว่า Employee Commitment หรือในภาษาไทยอาจมีการแปลความหมายว่าเป็นความมุ่งมั่นผูกพันของพนักงาน เป็นเรื่องที่องค์กรพยายามแห่งกำลังพูดถึงกันอยู่มาก แล้วเรื่องดังกล่าวหมายถึงอะไร และจะนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับองค์กรได้อย่างไร

Employee Engagement เป็นแนวคิดในเชิงจิตวิทยาที่ได้รับความสนใจอย่างหลังที่ The Gallup Organization ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยและเป็นองค์กรที่ปรึกษาได้เริ่มทำการศึกษาในเรื่องความ

ผู้พันของพนักงานในปี ค.ศ.1985 โดย Kahn ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาได้กล่าวถึงเรื่องความผูกพันของพนักงานว่ามีความแตกต่างจากบทบาทต่าง ๆ ของพนักงานในงาน เช่น การมีส่วนร่วมในงาน (Job Involvement) หรือแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) แต่ความผูกพันของพนักงานจะมุ่งเน้นไปที่ประสบการณ์ในการทำงานนั้น ๆ ที่จะขัดแย้งกับระบบการของคนให้แสดงออกมาระหว่างที่ทำงานอยู่ได้อย่างไร โดย Kahn ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ความผูกพันของพนักงานนั้นเป็นโครงสร้างที่มีหลายมิติ ซึ่งอาจจะเป็นมิติด้านความรู้สึกผูกพันที่แสดงออกในมิติทางด้านภาษาภาพ ซึ่งพนักงานสามารถจะเกิดความผูกพันในมิติใดก็ได้ (พิชิต เทพวรรณ์, 2550: 141)

ชาร์ลส์ (Charles 2006, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ์, 2554: 174) ได้นิยามความผูกพันในงานของพนักงานว่า เป็นความมุ่งมั่นและความสามารถที่จะอุทิศตนเพื่อความสำเร็จขององค์การ หรืออาจกล่าวได้ว่าคือระดับความพยายามอย่างละเอียดรอบคอบ อุทิศเวลา สดิปัญญา และแรงงานของพนักงานที่ใส่ไปในงาน และนอกจากนี้สิ่งจำเป็นที่พนักงานจะแสดงออกถึงความผูกพันในงานได้แก่

1. ความตั้งใจ (The Will) ประกอบด้วยความรู้สึกถึงเป้าหมายและความภูมิใจ ทำให้เกิดความพยายามอย่างสุดความสามารถในการทำงาน
2. วิธีการ (The Way) คือแหล่งทรัพยากร การสนับสนุน เครื่องมือ และอุปกรณ์จากองค์การเพื่อนำไปใช้สร้างความสำเร็จให้กับงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทาวเวอร์ (Towers 2007, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ์, 2554: 174-175) ได้ให้ความหมายของความผูกพันในงานของพนักงานว่า เป็นความตั้งใจทุ่มเทของพนักงาน ที่จะใส่ความพยายามเข้าไปในงานมากกว่าการทำงานโดยปกติ ซึ่งต้องใช้เวลา sometime หรือพลังงานที่มากขึ้น

ดิวิโลปเม้นต์ไดเมนชั่น อินเตอร์เนชั่นแนล หรือดีดีไอ (Development Dimensions International; DDI, 2009) ได้อธิบายความผูกพันในงานของพนักงานว่าหมายถึง สิ่งที่เกิดจากการที่พนักงานมีความสุข (People Enjoy) และความเชื่อ (Believe) ในสิ่งที่พากเพกษาได้กระทำและรับรู้ถึงคุณค่า (Value) ในสิ่งนั้นโดย

ความสุขของพนักงาน (People Enjoy) หมายถึง พนักงานมีความพอใจในสิ่งที่เขาได้ทำโดยงานหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นตรงกับความสนใจและทักษะที่ตน拥มีอยู่

ความเชื่อ (Believe) หมายถึง การที่พนักงานได้รับรู้ว่าสิ่งที่เขาทำนั้นมีความหมายต่องาน ต่อองค์การ และสังคมโดยรวม สิ่งเหล่านี้ทำให้พนักงานรู้สึกผูกพันในงาน นอกจากนี้การสื่อสารระหว่างหัวหน้างานและพนักงานทุกวันในเรื่องของเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเกิดความผูกพันในงาน

คุณค่า (Value) หมายถึง การที่พนักงานได้รับการยอมรับจากองค์การและได้รับรางวัล จากสิ่งที่เขาได้ปฏิบัติไป โดยการได้รับรางวัลนั้นมีหลายรูปแบบทั้งในรูปของตัวเงินและสวัสดิการ แต่บางครั้งการได้รับรางวัลจากหัวหน้าโดยการที่หัวหน้างานได้ใช้เวลาในการบอกรถึงสิ่งที่เขาได้ทำลงไปนั้นว่ามีคุณค่าและมีประโยชน์มากเพียงใด พนักงานก็สามารถรับรู้ถึงคุณค่าของตนเองได้

จากความหมายของนักวิชาการดังข้างต้นกล่าวได้ว่า ความผูกพันในงานของพนักงาน เป็นวิธีการ ความตั้งใจทุ่มเท หรือการอุทิศตนในงานที่รับผิดชอบของพนักงาน ส่งผลให้พนักงานมี ความสุขและเกิดความจริงรักภักดีและความศรัทธาของพนักงานที่มีต่องาน อาชีพ และองค์การ

ความแตกต่างระหว่างความผูกพันในงาน (Employee Engagement) กับความผูกพันกับ องค์การ (Employee Commitment)

ในการศึกษาถึงความผูกพันของพนักงานนั้น เราอาจพบว่ามีการใช้คำว่า Employee Commitment หรือ Employee Engagement ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยการใช้คำที่แตกต่างกันนั้น จาก การศึกษาพบว่างานศึกษาของนักวิชาการหรือนักวิจัยส่วนใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศใช้คำว่า Commitment อย่างไรก็ตาม มีนักวิชาการ ได้อธิบายหรือให้ความหมายของความผูกพันต่องค์การ (Employee Commitment) ที่ต่างไปจากความผูกพันในงาน (Employee Engagement) ไว้ต่าง ๆ ดังนี้คือ

ไฮร์สต์ โกรวิทช์ และเมเยอร์ (Herscovitch and Meyer 2002, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ, 2554: 174) อธิบายความผูกพันต่องค์การว่า คือความจริงรักภักดีของพนักงานที่มีต่องค์การ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเชื่อและความรู้สึกในคุณค่าและเป้าหมายขององค์การ อันจะทำให่องค์การประสบ ความสำเร็จ

ชูลด์และชูลด์ (Schultz and Schultz 2002, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ, 2554: 176) ให้ความหมายของความผูกพันต่องค์การว่า เป็นระดับความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่องค์การที่ได้ ปฏิบัติงานหรือทำอยู่

แมทิสและเจคสัน (Mathis and Jackson 2003, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ, 2554: 176) อธิบายความผูกพันต่องค์การว่า คือระดับความเชื่อและการยอมรับเป้าหมายขององค์การของพนักงาน และ ความต้องการที่จะทำงานให้กับองค์การ โดยความผูกพันต่องค์การและความพึงพอใจในงานจะมี อิทธิพลซึ่งกันและกัน

ดังนั้นเราอาจสามารถสรุปได้ว่า ความผูกพันต่องค์การเป็นระดับความรู้สึก ความเชื่อ การยอมรับเป้าหมายขององค์การ และเป็นความต้องการของพนักงานที่จะทำงานให้กับองค์การ (พิชิต เทพวรรณ, 2554: 174-176)

ความผูกพันตนเองกับงาน (Job Involvement)

Robbins (2003, อ้างถึงใน ณัฐรัตน์ เจริญนันทน์, 2551: 105) ได้ให้ความหมายว่า เป็นความรู้สึกเป็นเจ้าของงานและอุทิศตนให้กับงานรับผิดชอบงาน ชอบทำงาน อยากให้งานสำเร็จ อยากให้ผลงานออกมากดี เช่น กรณีจราจรลงไปโบกรถไม่รู้ว่าฝนจะตกแค่จะออกหรือไม่จะท่วมกี ตาม เพราะจราจรเหล่านี้ทุ่มเท หรืออุทิศตนให้กับงาน

Lodhi and kejner (1965, อ้างถึงใน ณัฐรัตน์ เจริญนันทน์, 2551: 105) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการแสดงออกทางจิตวิทยาของบุคคลที่มีต่องาน อันเนื่องมาจากการที่มีความสำคัญต่อภาพลักษณ์ โดยรวมของตน และคุณค่าของงานซึ่งเกิดจากการปฏิบัติงาน ทำให้มีผลต่อความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

Kanungo (1979, อ้างถึงใน ณัฐรัตน์ เจริญนันทน์, 2551: 106) ให้ความหมายว่า ความผูกพันในงานเป็นภาวะทางจิตวิทยาที่บุคคลมีความเป็นหนึ่งเดียวกับงาน และรับรู้ว่างานมีพลังที่จะตอบความต้องการที่เฉพาะเจาะจงและความคาดหวังของเขา

ความผูกพันกับองค์การ (Organization Commitment)

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความผูกพันต่องานนั้น มีนักวิชาการและผู้ที่สนใจศึกษาได้ให้ความหมายและนิยามของความผูกพันต่องานคือ ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ความผูกพันกับองค์การ หมายถึงทัศนคติที่สะท้อนความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลกับองค์การ ซึ่งเขายินดีที่จะมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก และไม่เต็มใจที่จะจากองค์การไปโดยนักวิชาการได้อธิบายความผูกพันระหว่างบุคคลและองค์การจาก 2 มุมมองคือ

มุมมองที่ 1 ความผูกพันอย่างต่อเนื่อง (Continuance Commitment) หรือที่เรียกว่า Side - bets Orientation ของพนักงานมีแนวโน้มจะอยู่กับองค์การ เนื่องจากเขามิ่งสามารถจะออกไปได้ตัวอย่างเช่น เขายาจจะสูญเสียเวลา แรงพยายาม ประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าเขาออกจากองค์การไป

มุมมองที่ 2 ความสอดคล้องของเป้าหมายระหว่างบุคคลและองค์การ (Individual – Organizational Goal – Congruence Orientation) หรือที่เรียกว่า มโนทัศน์ที่บุคคลพร้อมที่จะยอมรับ (Affective Commitment) และปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของตนและองค์การ ซึ่งมีความสอดคล้องกัน โดยบุคคลจะขังคงปฏิบัติงานร่วมกับองค์การเนื่องจากปัจจัย 3 ประการ ได้แก่

1. มีความเชื่อในเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ
2. มีความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์การ
3. ความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์การ

เนื่องจากความผูกพันต่องานเป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อน Becker และ Billings (อ้างถึงใน ณัฐรัตน์ เจริญนันทน์, 2551: 106-107) ได้พยายามเสนอแง่มุมมองเรื่องนี้เพื่อให้ง่ายแก่การเข้าใจยิ่งขึ้น โดยได้แบ่งจุดเน้นของความผูกพันของพนักงานออกเป็น 2 ระดับคือ

1. จุดเน้นของความผูกพันต่อระดับล่างขององค์การ เช่น เพื่อร่วมงานระดับเดียวกัน และหัวหน้างาน

2. จุดเน้นของความผูกพันต่อระดับสูง เช่น ผู้บริหารสูงสุดและองค์การที่เป็นภาพรวม โดย Becker และ Billings ได้อธิบายการผสมระหว่างจุดเน้นทั้ง 2 ระดับดังกล่าว ทำให้ได้พนักงานตามระดับความผูกพันขึ้น ซึ่งสามารถแบ่งระดับของความผูกพันเป็น 4 แบบ ได้แก่

2.1แบบที่ 1 แบบขาดความผูกพัน (Uncommitted) เป็นพนักงานที่ไม่มีจุดเน้นของความผูกพันทั้งระดับบนแต่อย่างใด

2.2แบบที่ 2 แบบผูกพันมาก (Committed) เป็นพนักงานที่มีความรู้สึกเน้นความผูกพันทั้งคนในระดับล่างและระดับบน

2.3แบบที่ 3 แบบผูกพันใกล้ตัว (Locally Committed) ซึ่งมีลักษณะผูกพันกับบุคคลระดับล่าง แต่จะไม่ผูกพันต่อบุคคลระดับบริหารสูงสุดหรือองค์การ

2.4แบบที่ 4 แบบผูกพัน ไกลตัว (Globally Committed) พนักงานแบบนี้จะผูกพันกับหัวหน้าสูงสุดหรือองค์การ แต่จะไม่ผูกพันกับบุคคลระดับล่างใกล้ตัว

นอกจากนี้ ความผูกพันที่มีอยู่ในองค์การจะมีผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน นักวิชาการได้ชี้ให้เห็นว่า การที่คนผูกพันต่อองค์การจะมีผลลัพธ์ที่ดีกว่าคนที่ไม่ผูกพัน ได้แก่

1. ความผูกพันเพื่อประโยชน์ต่อตัวเอง (Continuance Commitment) ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลอยู่ทำงานกับองค์การต่อไป เพราะไม่สามารถหารายงานอื่นได้

2. ความผูกพันด้วยใจรัก (Affective Commitment) เป็นประเดิมที่เกิดจากความสัมภักดีกับเพื่อนร่วมงาน เป็นเหตุให้บุคคลปรารถนาที่จะอยู่ทำงานกับองค์การต่อไป เพราะเห็นด้วยกับเพื่อนร่วมงานและต้องการทำงานแบบเดียวกัน

3. ความผูกพันเพื่อเจ้าต้องอยู่ต่อ (Normative Commitment) ความผูกพันแบบนี้เกิดจากความรู้สึกจำใจต้องอยู่กับองค์การ เพื่อแรงกดดันบังคับ เช่น ไม่ชอบอาชีพยาบาล แต่พ่อแม่ชอบจึงบังคับหรือกดดันให้เรียนพยาบาลและมีอาชีพเป็นพยาบาล เป็นต้น (ณัฐพันธ์ เจรนันทน์, 2551: 105-107)

ความผูกพันกับองค์การ หรือความจงรักภักดีต่อองค์การ หมายถึงระดับของความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานให้กับหน่วยงานหรือองค์กรที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่อย่างเต็มกำลังความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ หรือหมายถึง ระดับที่พนักงานเข้ามาเกี่ยวข้องกับเพื่อนร่วมงาน ขององค์กรและต้องการรักษาสภาพความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์กร บุคคลใดมีความรู้สึกผูกพันกับองค์กรสูงคนเหล่านั้นจะมีความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541: 96)

ความผูกพันกับองค์การ หมายถึงทัศนคติที่สะท้อนความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลกับองค์การ ซึ่งเขายินดีที่จะมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก และไม่เต็มใจที่จะจากองค์การไป โดยนักวิชาการได้อธิบายความผูกพันระหว่างบุคคลและองค์การจาก 2 มุมมองคือ

1. ความผูกพันอย่างต่อเนื่อง (Continuance Commitment) หรือที่เรียกว่า Side - bets Orientation พนักงานมีแนวโน้มจะอยู่กับองค์การ เนื่องจากเขามิได้สามารถจะออกไปได้ ตัวอย่างเช่น เขาอาจจะสูญเสียเวลา แรงพยาบาล ประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าเขาออกจากองค์การไป

2. ความสอดคล้องของเป้าหมายระหว่างบุคคลและองค์การ (Individual – Organizational Goal – Congruence Orientation) หรือที่เรียกว่า มโนทัศน์ที่บุคคลพร้อมที่จะยอมรับ (Affective Commitment) และปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของตนและองค์การ ซึ่งมีความสอดคล้องกัน (ณัฏฐ์พันธ์ เจริญนันทน์, 2551: 105-106)

องค์การที่ประสบความสำเร็จ องค์การที่สร้างประโยชน์ให้กับสังคม องค์การที่ให้โอกาสแก่พนักงาน สมาชิกมักจะมีความรู้สึกรักองค์การ ภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิก เป็นส่วนหนึ่งขององค์การ มีความรู้สึกว่ามีกับองค์การสูงและทำตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ เช่น ตั้งใจทำงานดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์การเหมือนกับของ ๆ ตน แก้ตัวแทนองค์การเมื่อถูกคนอื่นกล่าวหา และมักจะใช้สรรพนามแทนตัวว่าเรา หรือของเราระหว่างงานของพวกราเป็นต้น

การผูกพันกับองค์การ จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การผูกพันในเชิงความรู้สึก (Affective commitment) ซึ่งเป็นความตั้งใจของพนักงานที่จะคงอยู่กับองค์การอันเนื่องมาจากการอ่าน

1.1 เขียนนี้และยอมรับในเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ

1.2 เต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์การ

2. ความผูกพันเนื่องจากต้องการอยู่กับองค์การ เพราะท่องค์การนี้เหมาะสมที่จะคงอยู่

เป็นสมาชิกต่อไป (Continuance Commitment)

Steers (1977, อ้างถึงใน สุพานิช สมญญา, 2549: 99) กล่าวว่าความผูกพันต่อองค์การหมายถึง ความรู้สึกของพนักงานที่แสดงว่าเป็นหนึ่งเดียวกับองค์การ มีค่านิยมที่กลมกลืนกับสมาชิก องค์การคนอื่น ๆ และเต็มใจที่จะอุทิษกำลังกายและกำลังใจเพื่อปฏิบัติภารกิจขององค์การ

Mowday (1982, อ้างถึงใน สุพานิช สมญญา, 2549: 99) กล่าวถึงความผูกพันต่อองค์การว่าเป็นการแสดงออกที่มากกว่าความจริงรักภักดีที่เกิดขึ้นตามปกติ เพราะเป็นความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นและผลักดันให้บุคคลเต็มใจที่จะอุทิษตัวเองเพื่อการสร้างสรรค์ให้องค์การอยู่ในสถานะที่ดีขึ้น (สุพานิช สมญญา, 2549: 98-99)

พอร์ตเตอร์ และสเตียร์ ศึกษาถึงสาเหตุของความผูกพัน ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของพนักงานในองค์การ ประกอบด้วย

1. ความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะยังคงเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นต่อไป

2. ความเต็มใจที่จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในการทำงานให้องค์กร

3. มีความเชื่อยั่งแน่นอนและการยอมรับค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร

ความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร

1. การประสบความสำเร็จขององค์กร (Successful Organization) พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรจะมีความต่อเนื่องในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ตลอดจนมีความเชื่อในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร จึงมีความพยายามในการทำงานเพื่อต้องการทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์อันส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

2. ผลการปฏิบัติงานของพนักงานดีขึ้น (High Performance) จากความหมายของความผูกพันต่อองค์กรเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงย่อมจะมีความเต็มใจและความพยายามทำงานเพื่องค์กร ส่งผลต่อแนวโน้มของผลการปฏิบัติงานที่สูงตาม

3. อัตราการขาดงาน (Absenteeism) จากความหมายของความผูกพันของพนักงาน พบว่าพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมีแรงจูงใจในการทำงานมากกว่าพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์การต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mowday (1979, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ, 2550: 142) ที่พบว่าผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมีอัตราการมาทำงานอย่างสม่ำเสมอ

4. อัตราการเปลี่ยนงานของพนักงาน (Turnover) มีนักวิชาการหลายท่านเชื่อว่า ความผูกพันต่อองค์กรจะมีความสัมพันธ์สูงสุดหรือส่งผลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนงานของพนักงาน ถือเป็นตัวทำนายการลาออกที่ดี ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรที่มีความประณยาหรือมีความต้องการที่จะทำงานกับองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย อันส่งผลต่อการที่พนักงานจะไม่มีความต้องการจะโยกย้ายเปลี่ยนไปทำงานกับองค์กรอื่น หากบุคคลมีความผูกพันต่อองค์กรสูง ความต้องการลาออกจะอยู่ในระดับต่ำ ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีความผูกพันต่อองค์การต่ำก็จะมีความต้องการลาออกมากขึ้น (พิชิต เทพวรรณ, 2550: 142-143)

2.2 องค์ประกอบของความผูกพันของพนักงาน

จากแนวคิดเรื่องความผูกพันของพนักงานต่อองค์การดังที่กล่าวมาแล้ว The Gallup Organization (2006, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ, 2554: 176) ได้ศึกษาความผูกพันของพนักงานและได้แบ่งประเภทของพนักงานไว้ 3 ประเภท คือ

1. พนักงานที่มีความผูกพันในงาน (Engaged) คือพนักงานที่ทำงานด้วยความเต็มใจ ตั้งใจ และคำนึงถึงองค์การ
2. พนักงานที่ไม่ขึ้นติดกับความผูกพันในงาน (Not-engaged) คือพนักงานที่ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน หรือทำงานโดยไม่ตั้งใจ
3. พนักงานที่ไม่มีความผูกพันในงาน (Actively Disengaged) คือพนักงานที่ไม่มีความสุขในการทำงาน

โดยองค์ประกอบของความผูกพันในงานของพนักงานนั้นประกอบไปด้วย ค่านิยมของบุคคล (Interpersonal Support) ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีส่วนประกอบของบุคคลต่างกันไปประกอบไปด้วย 3 ส่วน โดยในแต่ละส่วนนั้นประกอบไปด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันในงานของพนักงานที่มีผลให้ความผูกพันดังกล่าวมีระดับที่สูงขึ้น โดยแนวทางในการสร้างความผูกพันในงานของพนักงานมีดังนี้

1. เป้าหมายของงาน (Focus Work) ประกอบด้วย

1.1 ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ (Align Effort with Strategy) คือในการมอบหมายงานควรมีความสอดคล้องกันระหว่างความสามารถ ความตั้งใจของพนักงานกับกลยุทธ์ทั้งนี้พนักงานแต่ละคนต้องมีความเข้าใจถึงสิ่งที่องค์การคาดหวัง และได้รับรู้ข้อมูลที่มีผลกระทบกับงาน

1.2 การมอบอำนาจ (Empowerment) คือพนักงานมีอำนาจที่เหมาะสมที่สามารถใช้ในการตัดสินใจและจัดการงานของตนเอง

2. ค่านิยมของบุคคล (Individual Value) ประกอบด้วย

2.1 แผนการพัฒนา (Development Plans) คือพนักงานต้องมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนให้ก้าวหน้าในงาน

2.2 การสนับสนุนและการยอมรับ (Support and Recognition) คือพนักงานได้รับปัจจัยที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ตลอดจนองค์การต้องยอมรับถึงความแตกต่างในด้านความคิดเห็นของพนักงานแต่ละคน

3. การสนับสนุนร่วมมือกันระหว่างบุคคล (Interpersonal Support) ประกอบด้วย

3.1 การทำงานเป็นทีม (Teamwork) คือการมีความร่วมมือกันในการทำงาน และมีสภาพแวดล้อมที่พนักงานสามารถไว้ใจกันได้

3.2 ความร่วมมือกัน (Collaboration) คือการมีความร่วมมือกันในการทำงานระหว่างกลุ่ม การร่วมกันในการแก้ไขปัญหา และการมีเป้าหมายร่วมกัน

ดังนั้นหากองค์การต้องการพัฒนาความผูกพันในงานของพนักงาน จึงควรคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ด้วย (พิชิต เทพวรรณ, 2554: 176-178)

2.3 การพัฒนาการความผูกพันของพนักงาน

การพัฒนาความผูกพันของพนักงานเป็นเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างหนึ่งขององค์กร เพื่อที่จะสะท้อนให้องค์กรทราบว่าในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ความผูกพันของพนักงานมีต่อองค์กรเป็นอย่างไร ตลอดจนทำให้ผู้บริหารทราบถึงแนวโน้มของความผูกพันของพนักงานในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหรือรูปแบบใด ทั้งนี้เพื่อที่องค์กรจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือสร้างความผูกพันให้กับพนักงานได้อย่างเหมาะสม โดยกระบวนการในการพัฒนาความผูกพันของพนักงานสามารถทำได้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น สามารถเรียนรู้ได้จากทั้งภายในได้แก่ การสำรวจความพึงพอใจของพนักงานหรือจากข้อมูลของพนักงานที่ออกจากการประเมินหรือเรียนรู้จากภายนอก เช่น จากการบริหารงานของคู่ค้า พันธมิตรทางธุรกิจ ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้บริหารทราบว่าสาเหตุที่ทำให้พนักงานเหล่านี้มีความผูกพันกับองค์กรน้อยมากจากสาเหตุใด อะไรเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารหาวิธีการในการที่จะลดอุปสรรคหรือหาทางป้องกันแก้ไขสาเหตุเหล่านั้น

2. การวัดความผูกพัน โดยการวัดความผูกพันเป็นการระบุหรือใช้ให้เห็นว่าพนักงานมีระดับความผูกพันกับองค์กรในระดับใด เป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ใน การวัดความผูกพันของพนักงานนั้นมีวิธีการคือ การออกแบบสำรวจ ผ่านกระบวนการวิจัยและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติ เช่น การค่าเฉลี่ยในการวัดระดับของความผูกพันของพนักงานภาพรวมเบรียบเทียบกับผลการดำเนินงานขององค์กร (รายได้หรือกำไร) เบรียบเทียบกับคุณภาพของพนักงาน หรือเบรียบเทียบกับเป้าหมายขององค์กร เป็นต้น

3. การปรับปรุงแก้ไข เมื่อทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการทำงานหรือสาเหตุที่ทำให้พนักงานมีความผูกพันกับองค์กรในระดับต่ำ หรือระดับของความผูกพันของพนักงานแล้ว นำเอาข้อมูลที่ได้มาหากรุยหรือแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง โดยสามารถกระทำได้ทั้งในระดับองค์กร กลุ่ม บุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับปัญหาและสาเหตุเหล่านั้น แต่หากองค์กรยังไม่มีความพร้อมในการปรับปรุงควรมีการซึ่งแจ้งให้กับสมาชิกในองค์กรทราบถึงเหตุผลหรือความจำเป็นที่ชัดเจน และในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญที่ต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ปัจจัยเหล่านี้สามารถผูกใจพนักงานได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ความผูกพันของพนักงานเป็นแนวทางที่ให้ความสำคัญกับการบริหารตน ในฐานะผู้ที่จะทำให้งานขององค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ทั้งนี้การที่จะให้พนักงานในองค์กรมีความผูกพันได้นั้นต้องอาศัยกระบวนการที่การปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน ได้แก่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การวัดความผูกพัน และการปรับปรุงแก้ไข ขั้นตอนเหล่านี้ต้องกระทำอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งอย่างไรก็ตามการสร้างความผูกพันให้กับพนักงานดังที่กล่าวมาแล้วต้องเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละองค์กร เพราะทรัพยากรมนุษย์หรือพนักงานของแต่ละองค์กรจะมีปัจจัยที่มีต่อความผูกพันที่แตกต่างกันออกไป (พิชิต เทพวรรณ, 2550: 143)

3. ปัจจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กร

แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจและตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการที่องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง เป็นผลให้เกิดความพึงพอใจและมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรตามมา ดังนั้น แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรที่ผู้ศึกษาอนามัยนี้ ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างให้เกิดความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร

Edward L.Gubman (1998, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ, 2550: 143) ได้กล่าวถึงปัจจัย 7 ประการที่สร้างให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่

1. การแบ่งปันค่านิยมและ/หรือการเข้าถึงเป้าหมาย (Shared Values/Sense of Purpose) คือ การปรับค่านิยมของพนักงานให้สอดคล้องกับค่านิยมขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้พนักงานได้แสดงความรู้สึกความสำราญของตนเองในการทำงานอย่างเต็มที่และตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. คุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work Life) คือ ความพอใจในสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของที่ทำงาน ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรจัดให้

3. ลักษณะงาน (Job Tasks) คือ งานที่มีความท้าทายและน่าสนใจ

4. ความสัมพันธ์ในงาน (Relationships) คือความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง และลูกค้า

5. ค่าตอบแทนโดยรวม (Total Compensation) คือ ความพอใจในค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าจ้าง สวัสดิการ และผลตอบแทนอื่น ๆ

6. โอกาสของความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (Opportunities for Growth) คือ โอกาสในการเรียนรู้ ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และการได้รับความสำเร็จในงาน

7. ความมีภาวะผู้นำ (Leadership) คือ ความเชื่อมั่น ศรัทธาและนับถือในผู้นำองค์กร Porter and Steers(1983, อ้างถึงใน ปิยนันท พบสุขในธุรกิจและคณะ, 2553: 19) ศึกษาถึงสาเหตุของความผูกพัน ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของพนักงานในองค์กรประกอบด้วย

1. ความประดاناอย่างแรงกล้าที่จะยังคงเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นต่อไป
2. ความเต็มใจที่จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในการทำงานให้อยู่คู่
3. มีความเชื่ออย่างแน่นอน และมีการยอมรับค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร

แนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กร ริ查ร์ด อี. วอลตัน (Richard E. Walton อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ์, 2550: 118-119) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญที่ประกอบเข้าเป็นคุณภาพชีวิตการทำงานในหนังสือ Criteria for Quality of Working life โดยแบ่งออกเป็น 8 ประการ คือ

1. ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ (adequate and fair compensation) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่นๆ อย่างเพียงพอ กับภาระที่ต้องรับ ไม่ใช่การให้มากจนเกินไป แต่ต้องเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับงานหรือ องค์การอื่นๆ ด้วย

2. สิ่งแวดล้อมที่สูงถูกต้องและปลอดภัย (safe and healthy environment) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางด้านจิตใจ นั่นคือ สภาพการทำงานดี ไม่มีลักษณะที่ต้องเสี่ยงภัยจนเกินไป และจะต้องช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกสะอาดด้วยส่วนตัว และไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย

3. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความสามารถ ได้เป็นอย่างดี (development of human capacities) งานที่ปฏิบัติอยู่นั้นจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้และ พัฒนาทักษะความรู้อย่างแท้จริงรวมถึงการมีโอกาสได้ทำงานที่ตนยอมรับว่าสำคัญและมี ความหมาย

4. ลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน (growth and security) นอกจากงานจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถแล้ว ยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มี โอกาสก้าวหน้า และมีความมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับทั้งของเพื่อนร่วมงานและสมาชิก ในครอบครัวของตน

5. ลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน (social integration) ซึ่งหมายความว่างานนั้นช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ รวมถึงโอกาสที่เท่าเทียมกันในความก้าวหน้าที่ต้องยุ่บนำ้งของระบบคุณธรรม

6. ลักษณะงานที่ต้องยุ่บนำ้งของกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรม (Constitutionalism) ซึ่งหมายถึง วิถีชีวิต และวัฒนธรรมในองค์การจะส่งเสริมให้เกิดการเคารพสิทธิส่วนบุคคลมีความเป็นธรรมในการพิจารณาให้ผลตอบแทนและรางวัล รวมทั้ง โอกาสที่เต่าจะคนจะได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย มีบริการดีๆ ให้กับบุคคล ไม่มีความเสมอภาค และมีการป้องกันด้วยกฎหมาย

7. ความสมดุลระหว่างชีวิต กับการทำงานโดยส่วนรวม (the total life space) เป็นเรื่องของการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ชีวิตในการทำงานและชีวิตส่วนตัวออก องค์การอย่างสมดุล นั่นคือต้องไม่ปล่อยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความกดดันจากการปฏิบัติงานมากเกินไป ด้วยการกำหนดช่วงเวลาในการทำงานที่เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการที่ต้องคร่ำเคร่งอยู่กับงานจนไม่มีเวลาพักผ่อนหรือได้ใช้ชีวิตส่วนตัวอย่างเพียงพอ

8. ลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม โดยตรง (social relevance) ซึ่งนับเป็นเรื่องที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องรู้สึก และยอมรับว่าองค์การที่ตนปฏิบัติงานอยู่นั้นรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่างๆ ทั้งในด้านผลผลิต การจำกัดของเสีย การรักษาสภาพแวดล้อม การปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขาย และเทคนิคด้านการตลาด

ส่วนแนวความคิดในเรื่องความผูกพันของพนักงาน(Employee Engagement) นั้น มีแนวคิดว่า ๆ ก็อ เป็นกระบวนการขององค์กรในการที่จะปฏิบัติงานร่วมกันทั้งผู้บริหารและพนักงานเพื่อให้พนักงานมีความตั้งใจ ทุ่มเทพลังกายและใจ ให้กับงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่ ตลอดจนการพัฒนาหรือสร้างให้บุคลากรมีทักษะที่ต้องงานและองค์กร ซึ่งความผูกพันพนักงานจะแสดงออกมากทางด้านพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกว่างที่ปฏิบัติงาน และความต้องการของพนักงานที่จะทำงานกับองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย โดยหากพิจารณาประเภทของพนักงานสามารถแบ่งตามมิติของความผูกพันกับองค์กรได้ 3 ประเภทคือ

1. พนักงานที่มีความผูกพันต่องค์กร (Engaged) ก็อ พนักงานที่ทำงานด้วยความเต็มใจ และตั้งใจ ท้าทายกับงานที่ทำในแต่ละวัน พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ดึงเอาความสามารถและพรสวรรค์มาใช้ในการทำงานที่ตนเออรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และคำนึงถึงความสำคัญของผลประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก

2. พนักงานที่ไม่เข้ามีความผูกพันต่องค์กร (Not-Engaged) ก็อ พนักงานไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงานทำงานโดยไม่ตั้งใจทำงานตามคำสั่ง จำกัดบทบาทของตนเอง

พนักงานจะประเมินระหว่างความต้องการขององค์กรกับความต้องการที่จะไม่ทำงาน คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองเป็นบางครั้ง

3. พนักงานที่ไม่มีความผูกพันต่องค์กร (Actively Disengaged) คือ พนักงานที่ไม่มีความสุขในการทำงาน ให้ความร่วมมือกับองค์กรเป็นส่วนน้อย ขาดความจงรักภักดีต่องค์กร บุคลากรขาด ความยึดหยุ่น ขาดการปรับตัว และขาดความคิดสร้างสรรค์ พนักงานไม่พึงพอใจในสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน พนักงานจะทำพิດภูระเบียบ และมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับองค์กร แสดงพฤติกรรมต่อต้าน คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก

จากพนักงานทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว ย่อมเป็นที่แน่นอนขององค์กรที่ต้องการให้พนักงานในองค์กรของตนเป็นพนักงานในประเภทที่ 1 ซึ่งพนักงานประเภทนี้ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จขององค์กร แต่อย่างไรก็ตามในองค์กรหลายแห่งมักจะมีพนักงานส่วนหนึ่งที่เป็นประเภทที่ 2 และ ประเภทที่ 3 ที่ยังคงอยู่ในองค์กร โดยปัจจัยที่ทำให้คนหรือพนักงานถูกจัดให้อยู่ในประเภทดังกล่าววนั้นอาจมีหลายสาเหตุ ได้แก่

1. ความคาดหวังส่วนบุคคล เกิดจากความคาดหวังที่ไม่ได้รับการตอบสนอง เช่น ความเหมาะสมในหน้าที่การงาน โอกาสของความก้าวหน้า หรือการพัฒนาตนเองเป็นต้น

2. ลักษณะของงาน การได้รับมอบหมายงานที่ไม่ตรงกับความสนใจส่วนบุคคล ความไม่มีอิสระในงาน

3. การสื่อสารในองค์กร ที่มีความชัดเจนหรือไม่ชัดเจน เช่น ไม่รู้ว่างานที่ตนรับผิดชอบอยู่มีความสัมพันธ์กับการกิจของหน่วยงานหรือองค์กรอย่างไร อุปกรณ์และทรัพยากรที่สนับสนุนในการทำงานหรือปัญหางานอยู่ที่ใดบ้าง

4. การขาดความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว (Work-life Balance)

5. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงาน และสภาพแวดล้อมทางจิตใจ เช่น การขาดความไว้วางใจระหว่างพนักงานซึ่งกันและกัน หรือกรณีเกิดความขัดแย้งระหว่างบุคคล เป็นต้น (พิชิต เทพวรรณ์, 2550: 141-142)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่องค์กร

แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจและตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการท่องค์การสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจและมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความผูกพันต่องค์กรตามมา ดังนั้นทฤษฎีแรงจูงใจที่นำมาใช้ในการสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่องค์กรมีดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's needs hierarchy theory)

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ กล่าวว่า ความต้องการของคนเป็นจุดเริ่มต้นของการบวนการจูงใจ และความต้องการของคนมีข้อสังเกต ดังนี้

1.1. คนเรามีความต้องการไม่สิ้นสุด เมื่อได้รับการตอบสนองจากความต้องการอย่างหนึ่งแล้วก็จะเกิดความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด

1.2. ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดการจูงใจที่จำเป็นต่อพฤติกรรม ส่วนความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะได้เกิดการจูงใจอีกต่อไป

1.3. ความต้องการของคนจะเป็นลำดับขั้น โดยเริ่มจากความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นไปสู่ความต้องการในระดับสูงขึ้น และความต้องการในระดับต้นจะเป็นพื้นฐานของความต้องการในระดับสูงขึ้นไป คนจึงจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองความต้องการเป็นลำดับขั้นจึงจะพัฒนาความต้องการในระดับสูงขึ้น

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ ผู้บริหารสามารถจูงใจให้พนักงานเกิดความกระตือรือร้นและมีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยการนำทฤษฎีความต้องการขั้นสูง มาประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการของร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ความต้องการน้ำ อาหาร อากาศ การพักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ความต้องการทางเพศ คนจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองด้านร่างกายอย่างเพียงพอ จากนั้นจึงเริ่มความต้องการในขั้นต่อ ๆ ไป เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านนี้ องค์กรจึงต้องอาศัยการจูงใจด้วยการให้ผลตอบแทนเพื่อให้ร่างกายสุขลذทาย เช่น อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ของใช้ต่าง ๆ บ้านพัก ที่อยู่อาศัย การได้รับการเยียวยารักษาโรคและการมีสภาพแวดล้อม บรรยายกาศในการทำงานที่ถูกสุขลักษณะอนามัย การตอบสนองดังกล่าวอาจจะอุกมาในลักษณะของตัวเงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนหรือสวัสดิการ

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัย (Security or safety needs) เป็นความต้องการในขั้นที่สอง ซึ่งคนมีความต้องการความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์ หน้าที่การงาน เช่น มีความเป็นอยู่ปลอดภัย ไม่มีอันตรายจากโจรผู้ร้าย ไม่มีการทำร้าย การคุกคาม เสี่ยงภัย ทำให้ได้รับความเจ็บปวด อันตรายทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนมีหน้าที่การงาน รายได้ที่มั่นคง สมำเสมอ มีสวัสดิการ มีบำเหน็จบำนาญ การที่ผู้บริการจูงใจด้วยการสร้างความรู้สึกไม่หวาดระแวง เกรงกลัว แต่เป็นความรู้สึกสบายใจ ปลอดภัยและมีความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ไม่คาดหวังที่จะถูกปลดออกจากงาน โดยไม่มีเหตุผล หรือไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งหมายถึงพนักงานทุกคนรู้สึกว่ามีหลักประกันความมั่นคงและปลอดภัยในหน้าที่การงาน

ขั้นที่ 3 ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (Affiliation or acceptance needs) หรือความต้องการด้านสังคมและความรัก (Social and love needs) เป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการทางร่างกาย และมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยแล้ว ก็จะพัฒนาความต้องการความรักจากบุคคลรอบข้าง ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกของกลุ่มของครอบครัวต้องการได้รับความใส่ใจและเป็นที่รักของเพื่อนการที่พนักงานรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ได้รับความรัก ความอบอุ่น จากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานมีความห่วงใย ดูแลช่วยเหลือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ได้ให้ความสำคัญและตอบสนองความต้องการดังกล่าว การสร้างวัฒนธรรมองค์การ ด้วยการจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การให้พนักงานได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ และเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการการได้รับความนับถือความมีชื่อเสียงเกียรติยศ เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง บุคคลจึงพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าตนก็สามารถทำได้ การลงใจพนักงานประทับนี้ จึงไม่ใช่เงินเดือน สวัสดิการ หรือความมั่นคง แต่เป็นการยอมรับความสามารถและให้โอกาสมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ ผู้บริหารอาจพิจารณามอบหมายงาน การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น การมอบหมายเป็นตัวแทนองค์กรไปเข้าร่วมประชุม เป็นต้น การกระทำดังกล่าวแสดงว่าผู้บริหารไว้วางใจ ยอมรับในความสามารถ ความรู้ และความเชื่อมั่นว่า พนักงานสามารถทำได้ดี

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for self actualization) เป็นความต้องการที่จะใช้ความสามารถสูงสุดที่ตนมีอยู่ทำให้ลิ่งที่สามารถจะทำได้ เช่น ความต้องการเป็นเจ้าของกิจการ นักเขียนที่มีชื่อเสียง กล่าวโดยสรุปคือ ความต้องการได้รับความสำเร็จของตน เช่น การจัดโครงการ พนักงานดีเด่น การมอบรางวัล การชมเชย การประกาศเกียรติคุณต่อความสำเร็จของพนักงาน เป็นต้น (ศิริวรรณ เศรีรัตน์, 2541: 109-111)

2. ทฤษฎีสองปัจจัยของเออร์เบิร์ก (Herzberg's two factor theory)

ทฤษฎีสองปัจจัยของเออร์เบิร์ก ทฤษฎีนี้อาจเรียกว่า ทฤษฎีการจูงใจและขั้นรักษา (Motivation maintenance theory) หรือทฤษฎีการจูงใจ สุขอนามัย (Motivation-hygiene theory) เฟรดเดอริก เออร์เบิร์ก ได้แบ่งปัจจัยการจูงใจออกเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1. ปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ (Motivation factor) หมายถึง ปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดแรงจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการชมเชยยกย่อง การรับจากเพื่อนร่วมงาน ได้รับหมายให้รับผิดชอบงานในขั้นสูงขึ้นไป

โอกาสในการเจริญก้าวหน้า การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก เป็นต้น ปัจจัยดังกล่าวทำให้บุคคลมีความรู้สึกนึงกิดในด้านดี ซึ่งจัดเป็นความต้องการในขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ของทฤษฎีสองปัจจัยของเออร์เบิร์ก คือ ความต้องการการยกย่องนับถือ และต้องการความสำเร็จ

2.2. ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene theory) หมายถึง ปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้บุคคลเกิดความรู้สึกไม่พอใจในงานที่ทำ ไม่ใช่ปัจจัยที่จุงใจ โดยตรงในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่ นโยบายและการบริหารงานขององค์การ การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์การ อัตราค่าจ้าง ความมั่นคง สภาพการในทำงาน ปัจจัยสุขอนามัยมีความสัมพันธ์กับความต้องการทำงาน ความต้องการความปลอดภัย และความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์

ปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้นและพยายามทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นเมื่อต้องการจูงใจการทำงานของบุคคล ผู้บริหารจึงควรมอบหมายงานที่ท้าทายให้บุคคลมีความรับผิดชอบสูงขึ้น ตลอดจนสนับสนุนให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น จะทำให้พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หากขาดปัจจัยสุขอนามัย อาจก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่พนักงานได้ เช่น การนัดหยุดงานของบริษัทห้างร้านหรือโรงงาน เพื่อเรียกร้องค่าจ้างแรงงาน ผู้บริหารจึงมักจัดโครงการด้านผลประโยชน์พิเศษต่าง ๆ เพื่อให้คนทำงานพึงพอใจ แต่จริง ๆ แล้วเป็นเพียงสิ่งที่พยุง หรือชาร์งรักษาไว้ และป้องกันไม่ให้พนักงานเกิดความไม่พอใจ และรวมตัวกันเรียกร้องหรือต่อรองเท่านั้น

ทำนองเดียวกัน ปัจจัยสุขอนามัยไม่ใช่เป็นสิ่งจูงใจที่จะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่ถือเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่จะป้องกันไม่ให้คนไม่พอใจในงานที่ทำอยู่เท่านั้น แม้ว่าปัจจัยด้านนี้จะไม่ได้เป็นสิ่งจูงใจคนงานภายในองค์การที่เป็นทางการนั้น ได้แก่ การลาป่วย การลาพักร้อน และโครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพและสวัสดิการของพนักงาน

ทฤษฎีการจูงใจของเออร์เบิร์ก ได้รับการศึกษาให้ก้าวจากอุดไปอีก จนกระทั่งมีความเชื่อว่า ความต้องการทางด้านการจูงใจจะประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านการบำรุงรักษา ซึ่งมีความสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. งานที่มีความท้าทายก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน เกิดความรับผิดชอบ มีความรู้สึกก้าวหน้า ได้รับการยกย่อง และเกิดความเพลิดเพลินในงานเหล่านี้ ถือเป็นสิ่งจูงใจในการทำงานได้

2. กฎในการทำงาน แสดงว่า เวลาหยุดพัก สิทธิ์ของความมีอาชญา ค่าจ้าง ผลประโยชน์พิเศษและอื่น ๆ หากเป็นไปอย่างไม่เหมาะสมเป็นสิ่งที่ทำให้พนักงานเกิดความไม่พอใจในการทำงานได้

3. พนักงานจะเกิดความไม่พอใจเมื่อโอกาสที่เขาจะได้รับความรู้สึกเกี่ยวกับความสำเร็จของงานถูกขัดออกไป ทำให้มีความรู้สึกที่ไม่ดีเกิดขึ้นและหาข้อผิดพลาดจากสภาพแวดล้อม

4. เมื่อปัจจัยด้านการจูงใจ เช่นความก้าวหน้า ความสำเร็จ ความรับผิดชอบ และการยกย่อง ไม่ได้รับการตอบสนอง ผู้ปฏิบัติงานจะแสวงหาการตอบสนองความพึงใจจากปัจจัยด้านการบำรุงรักษา

5. ความต้องการด้านการบำรุงรักษาจะลดลงหากความต้องการด้านการจูงใจได้รับการตอบสนองความพึงใจแล้ว (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2541: 112-113)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับคุณภาพชีวิต การทำงานขององค์กรภาครัฐ (กรณีศึกษา : พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน) มีดังนี้

โชคกานดาครี (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสายสันบสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากรที่มีต่อองค์การ ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรสายสันบสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากรและความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรสายสันบสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศบูรพา

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสายสันบสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศบูรพา โดยรวมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่าปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก มี 1 ด้าน คือ ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

2. ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรสายสันบสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศบูรพา มีระดับความคิดเห็นโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

3. คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสายสันบสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศบูรพา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างปานกลางกับความผูกพันต่อองค์การอย่างมั่นคงสำคัญที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .586

ชาธินี ทองลิ่ม (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรที่ทำงานในสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเมือง จ.ราชบุรี ที่จำนวนประชากร

ผลการวิจัยพบว่า

1. สุขภาพจิตของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเมืองมีคะแนนสุขภาพจิตโดยเฉลี่ยที่สูงกว่าระดับคนทั่วไป ($\mu=36.97$) คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอยู่ในระดับที่สูง ($\mu=3.58$)

2. ความสัมพันธ์ของสุขภาพจิตกับคุณภาพชีวิตการทำงาน พบว่า สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเมือง จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัจจันท์ พงสุขในธรรมและอนามิกา กอนบัวแก้ว (2553) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้

ผลการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานองค์กรรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลระบุว่ามีคุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับเห็นด้วยปานกลาง โดยมีคุณภาพชีวิตในระดับเห็นด้วยมากในด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะมีคุณภาพชีวิตในระดับเห็นด้วยปานกลาง ในด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน และด้านลักษณะการบริหาร ตามลำดับ

ผลการศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้ พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมในระดับมาก โดยมีความผูกพันในองค์กรในระดับมากทุกประเด็นทั้งในด้านความประณีตของแรงกด้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร และด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกด้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ตามลำดับ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็นขั้นตอนต่อๆ ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีการสุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามและมีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งให้เวลาในการตอบแบบสอบถามคนละ 3-5 วัน หลังจากนั้นผู้ที่วิจัยจะเก็บแบบสอบถามทั้งหมดคืน เพื่อนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

ผู้สำรวจนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ทั้งพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานชั่วคราว จำนวน 924 คน (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2555) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่มีกฎเกณฑ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลในหน่วยงานที่ผู้วิจัยพบเจอและแจกแบบสอบถามเนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจึงใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1970, อ้างถึง ในธีระดา กิญ โญ และ อดิศัย โภวชา, 2552: 124) ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน มีสูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างดังนี้

สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ในที่นี้จะกำหนดเท่ากับ $+/- 0.05$ ภายใต้ความเชื่อมั่น 95% จึงแทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร} \quad n = \frac{924}{1+(924 \times (0.05^2))} \\ = 280 \text{ คน}$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยจะเป็นคำถามแบบปลายปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยใช้แนวคำถามตามงานวิจัยของ โชติกา พลาครี (2552) โดยนำมาจากทฤษฎีของ Walton 8 ด้าน ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดให้เลือกตอบจำนวน 41 ข้อ ดังนี้

1. ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ	มีคำถามจำนวน 5 ข้อ
2. ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ	มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	มีคำถามจำนวน 5 ข้อ
5. ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	มีคำถามจำนวน 4 ข้อ
6. ด้านลักษณะการบริหารงาน	มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	มีคำถามจำนวน 4 ข้อ
8. ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	มีคำถามจำนวน 5 ข้อ

โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดแบบ Likert Scale จากระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 117) ดังนี้⁹

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน จะใช้สูตรช่วงความกว้างข้อมูลแต่ละชั้น โดยกำหนดระดับการวัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2548: 193-194)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

จะได้เกณฑ์การวัดระดับคะแนน แบ่งเป็น 5 ช่วง ได้ดังนี้¹⁰

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร 3 ด้าน โดยผู้วิจัยใช้แนวคำถามตามงานวิจัยของ ปิยันนท์ พบสุข ในธรรม และคณะ (2553) เป็นคำถามปลายปีดให้เลือกตอบ จำนวน 13 ข้อ ดังนี้

1. ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีคำถาม จำนวน 4 ข้อ

2. ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประযิชน์ให้กับองค์กร มี คำถามจำนวน 5 ข้อ

3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร มี คำถามจำนวน 4 ข้อ

โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดแบบ Likert Scale จากระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน จะใช้สูตรช่วงความกว้างข้อมูลแต่ละชั้น โดยกำหนดระดับการวัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

จะได้เกณฑ์การวัดระดับคะแนน แบ่งเป็น 5 ช่วง ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดทำได้ดำเนินการทดสอบที่ได้ไปรับข้อคิดเห็นแล้วน้ำหนักให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และท่านได้ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในคำถ้า และเพิ่มเติมหรือแก้ไขแบบสอบถาม จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาก่อนบัก (Cronbach's Alpha) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 (พวงรัตน์ พวีรัตน์, 2543: 125)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน พร้อมทั้งชี้แจงจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนัดหมายหรือขออนุญาตมารับแบบสอบถามคืน
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 280 ชุด เมื่อรับแบบสอบถามคืนกลับมา แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS(Statistical Package for the Social Science for Windows)แล้วมาสรุปและรายงานผล

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาระบบนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows) โดยมุ่งหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม และเลือกใช้สถิติในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยแยกเจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนคุณภาพชีวิตการทำงานและความผูกพันต่องค์กร จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนใช้สูตรช่วงกว้างของข้อมูลแต่ละชั้น โดยการวัดระดับการวัดเป็น 5 ระดับดังนี้ (ศิริวรรณ เกเรวัฒน์ และคณะ, 2548: 193-194)

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับความผูกพันต่องค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน โดยใช้สถิติ t-test และ F-test ในรูปแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยมีข้อกำหนดของ F-test ดังนี้

ข้อกำหนดของ F-test

1) สิ่งที่จะเทียบกันทั้ง 2 กลุ่ม ถูกสุ่มมาจากกลุ่มตัวอย่างประชากรอย่างถูกต้อง

2) ประชากรที่ทำการสุ่มมานั้นจะต้องมีการกระจายตัวแบบ Normal Distribution

ก่อนการทดสอบ F-test ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามข้อกำหนด F-test โดยข้อมูลถูกสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างแบบสะดวก(Convenience Sampling) และมีการกระจายตัวแบบNormal Distribution

4. หาก่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันและคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานองค์กรภาครัฐ กรณีศึกษา พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน โดยใช้วิธีหาก่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment) ซึ่งได้ให้ความหมายของค่าความสัมพันธ์ (r) ตาม Rule of Thumb ของ Guildford ดังนี้ (สุธรรม รัตนโชติ, 2551: 17-18)

ถ้าค่า $r < .20$ หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย หรือน้อยมาก

ถ้าค่า $.20 - .40$ หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย

ถ้าค่า $.40 - .60$ หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ถ้าค่า $.60 - .80$ หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ถ้าค่า $r > .80$ หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกจากส่วนการบริหารแต่ละแผนกงานทั้ง 11 แผนก เป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน ซึ่งในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษา โดยลำดับดังนี้

- ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
- ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
- ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำานที่เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุค่าปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะงานที่ปฏิบัติ ตามตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

N=280

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	83	29.64
หญิง	197	70.36
อายุ		
20-24 ปี	18	6.43
25-29 ปี	85	30.36
30-34 ปี	91	32.50
35-39 ปี	42	15.00
40-44 ปี	13	4.64
45 ปีขึ้นไป	31	11.07
สถานภาพ		
โสด	159	56.79
สมรส	101	36.07
แยกกันอยู่	2	0.71
หัวร้าง	12	4.29
หม้าย	6	2.14
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	0	0.00
มัธยมศึกษาปานกลาง	39	13.93
อนุปริญญา / ปวส.	55	19.64
ปริญญาตรี	175	62.50
ปริญญาโท	11	3.93
อื่น ๆ	0	0.00

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ
ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ¹
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (ต่อ)

N=280

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	15	5.36
1-5 ปี	153	54.64
6-10 ปี	75	26.78
11-15 ปี	15	5.36
16-20 ปี	7	2.50
20 ปีขึ้นไป	15	5.36
ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน		
พนักงานเทศบาล	88	31.43
พนักงานช่าง	189	67.50
ลูกจ้างประจำ	3	1.07
อื่น ๆ	0	0.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 8,000 บาท	5	1.79
8,000-10,000 บาท	178	63.57
10,001-12,000 บาท	27	9.64
12,001-14,000 บาท	30	10.72
14,001-16,000 บาท	17	6.07
ตั้งแต่ 16,001 บาทขึ้นไป	23	8.21
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
ปฏิบัติงานประจำสำนักงาน	163	58.21
ปฏิบัติงานนอกสำนักงาน	5	1.79
ปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน	112	40.00
รวม	280	100.00

จากตารางที่ 1 พบร่วมกันว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ผู้ที่ให้ข้อมูลจะเป็นเพศหญิง
มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 70.36 มีอายุระหว่าง 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.50 มีสถานภาพโสด

คิดเป็นร้อยละ 56.79 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีอาชีวการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.64 มีตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเป็นพนักงานจ้าง คิดเป็นร้อยละ 67.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.57 และมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นงานประจำสำนักงาน คิดเป็นร้อยละ 58.21

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ

ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.1 งานที่ท่านรับผิดชอบนั้นเหมาะสมกับเงินเดือนและสวัสดิการอื่นๆ ที่ท่านได้รับ	34 (12.14)	77 (27.50)	120 (42.86)	30 (10.71)	19 (6.79)	3.28	1.03	เห็นด้วยปานกลาง
1.2 เงินเดือนที่ท่านได้รับเพียงพอต่อภาระน้ำหนักของชีพในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน	16 (5.71)	38 (13.57)	100 (35.71)	88 (31.43)	38 (13.57)	2.66	1.06	เห็นด้วยปานกลาง
1.3 เมื่อคิดคำนวณอย่างถี่ถ้วนแล้วเงินเดือนและสวัสดิการอื่นๆ ที่ได้รับคุ้มค่ากับความอุตสาหะของตน	16 (5.71)	47 (16.78)	148 (52.86)	57 (20.36)	12 (4.29)	2.99	0.88	เห็นด้วยปานกลาง

**ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ (ต่อ)**

ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.4 เมื่อเปรียบเทียบ เงินเดือนและผลตอบแทน ที่ได้รับของตนเองกับ เพื่อนร่วมงานในระดับ เดียวกันในหน่วยงานอื่น แล้ว มีความใกล้เคียงและ ทัดเทียมกัน	15 (5.36)	53 (18.92)	114 (40.71)	79 (28.21)	19 (6.79)	2.88	0.97	เห็นด้วย ปานกลาง
1.5 ท่านมีความพึงพอใจ กับเงินเดือนและสวัสดิการ ที่ได้รับ	25 (8.93)	36 (12.86)	157 (56.07)	44 (15.71)	18 (6.43)	3.02	0.95	เห็นด้วย ปานกลาง
รวม			280			2.97	0.98	เห็นด้วย ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 1.1 งานที่ท่านรับผิดชอบนั้นเหมาะสมกับเงินเดือนและสวัสดิการอื่น ๆ ที่ท่านได้รับมีค่าคล้ายสูงสุดอันดับแรก ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ ข้อ 1.5 ท่านมีความพึงพอใจกับเงินเดือนและสวัสดิการที่ได้รับ ($\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

**ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลดปล่อยและถูกสุขลักษณะ**

ด้านสภาพแวดล้อมที่ ปลดปล่อยและถูก สุขลักษณะ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
2.1 บริเวณที่ทำงานมีแสง สว่างเพียงพอ มีความ สะอาด และอากาศถ่ายเท ได้สะดวก	23 (8.2)	113 (40.36)	105 (37.50)	27 (9.64)	12 (4.29)	3.39	0.92	เห็นด้วย ปานกลาง
2.2 หน่วยงานมีอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่มีคุณภาพ อยู่ ในสภาพที่ใช้งานได้ดี เสมอ และมีความเพียงพอ ต่อความต้องการ	23 (8.21)	63 (22.50)	139 (49.64)	37 (13.21)	18 (6.43)	3.13	0.96	เห็นด้วย ปานกลาง
2.3 หน่วยงานมีการให้ ความรู้แก่พนักงานให้ ทราบ นักถึงความ ปลอดภัย และส่งเสริม สุขภาพในการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ	20 (7.14)	59 (21.07)	131 (46.79)	50 (17.86)	20 (7.14)	3.03	0.98	เห็นด้วย ปานกลาง
2.4 หน่วยงานมีการ ควบคุมการแพร่กระจาย ของเชื้อโรคและพาหะนำ ไวรัสรวมถึงการจัดซื้อยา มูลฝอยอย่างเหมาะสม	18 (6.43)	69 (24.64)	127 (45.36)	53 (18.93)	13 (4.64)	3.09	0.93	เห็นด้วย ปานกลาง
2.5 ห้องสุขา มีความ สะอาด และมีการดูแล รักษาอย่างถูกสุขลักษณะ	25 (8.93)	93 (33.21)	114 (40.71)	35 (12.50)	13 (4.64)	3.29	0.96	เห็นด้วย ปานกลาง
2.6 ท่านมีความพอใจใน สภาพแวดล้อมการทำงาน	18 (6.43)	78 (27.86)	153 (54.64)	27 (9.64)	4 (1.43)	3.28	0.78	เห็นด้วย ปานกลาง
รวม	280					3.20	0.92	เห็นด้วย ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 2.1 บริเวณที่ทำงานมีแสงสว่างเพียงพอ มีความสะอาด และอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ ข้อ 2.5 ห้องสุขา มีความสะอาดและมีการดูแลรักษาอย่างถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถ ของตนเอง

ด้านโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพและใช้ ความสามารถของตนเอง	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.1 หน่วยงานให้โอกาส ในการศึกษาต่อ ส่งไป ประชุมวิชาการและอบรม ในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อ ^{ผู้จัดการ บหกงสสหก} เพิ่มทักษะความรู้และ ทักษะในการปฏิบัติงาน	24 (8.57)	81 (28.93)	112 (40.00)	37 (13.21)	26 (9.29)	3.14	1.06	เห็นด้วย ปานกลาง
3.2 หน่วยงานมีการจัด ประชุม/อบรมอยู่เสมอ ๆ เพื่อเพิ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและทักษะในการ ปฏิบัติงานแก่บุคลากรให้ สูงขึ้น	9 (3.21)	71 (25.36)	124 (44.29)	52 (18.57)	24 (8.57)	2.96	0.96	เห็นด้วย ปานกลาง
3.3 ท่านได้ใช้ความรู้ความ สามารถเพื่อเพิ่มประสิทธิ ภาพในการทำงานและ พัฒนาได้ดีอย่างเต็ม ศักยภาพของตน	37 (13.21)	112 (40.00)	103 (36.79)	16 (5.71)	12 (4.29)	3.52	0.94	เห็นด้วย มาก

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง (ต่อ)

ด้านโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพและใช้ ความสามารถของตนเอง	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.4 ท่านมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นด้านการปฏิบัติงาน หรือนิยมในการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารได้โดยไม่มีผลต่อการพิจารณาความต้องความชอบ	18 (6.43)	66 (23.57)	146 (52.14)	29 (10.36)	21 (7.50)	3.11	0.94	เห็นด้วย ปานกลาง
3.5 ท่านสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง เมื่อการทำงานมีปัญหาและอุปสรรค	28 (10.00)	93 (33.21)	134 (47.86)	16 (5.71)	9 (3.21)	3.41	0.87	เห็นด้วย มาก
3.6 ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น ประสานงาน และปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	26 (9.29)	80 (28.57)	154 (55.00)	12 (4.29)	8 (2.86)	3.37	0.82	เห็นด้วย ปานกลาง
รวม			280			3.25	0.93	เห็นด้วย ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 3.3 ท่านได้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพของตน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาคือ ข้อ 3.5 ท่านสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง เมื่อการทำงานมีปัญหาและอุปสรรค ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน**

ด้านความก้าวหน้าและ ความมั่นคงในการทำงาน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
4.1 ท่านได้รับมอบหมาย ภารกิจและการทำงาน เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	25 (8.93)	131 (46.79)	119 (42.50)	2 (0.71)	3 (1.07)	3.62	0.70	เห็นด้วย มาก
4.2 หน่วยงานเปิดโอกาส ให้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ได้ง่าย	15 (5.36)	53 (18.93)	115 (41.07)	56 (20.00)	41 (14.64)	2.80	1.08	เห็นด้วย ปานกลาง
4.3 การปฏิบัติงานมีการ เปิดโอกาสให้ได้รับ ความก้าวหน้าในอาชีพ	20 (7.14)	68 (24.29)	112 (40.00)	51 (18.21)	29 (10.36)	3.00	1.06	เห็นด้วย ปานกลาง
4.4 การเลื่อนตำแหน่ง หน้าที่ในหน่วยงาน เป็นไปด้วยความเสมอ ภาคและยุติธรรม	11 (3.93)	58 (20.71)	117 (41.79)	50 (17.86)	44 (15.71)	2.79	1.06	เห็นด้วย ปานกลาง
4.5 หน่วยงานให้ความ สำคัญกับการพัฒนา ความรู้และความสามารถ ของบุคลากร	14 (5.00)	75 (26.79)	127 (45.36)	51 (18.21)	13 (4.64)	3.09	0.91	เห็นด้วย ปานกลาง
รวม			280			3.06	0.96	เห็นด้วย ปานกลาง

จากการที่ 5 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 4.1 ท่านได้รับมอบหมายภารกิจและการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาคือ ข้อ 4.5 หน่วยงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน**

ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
5.1 บุคลากรในหน่วยงาน มีความเป็นมิตรต่อกันเป็นอย่างดี	25 (8.93)	87 (31.07)	122 (43.57)	36 (12.86)	10 (3.57)	3.29	0.93	เห็นด้วย ปานกลาง
5.2 บุคลากรทุกระดับมีโอกาสสรับทราบปัญหาในการทำงาน และได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	17 (6.07)	74 (26.43)	134 (47.86)	41 (14.64)	14 (5.00)	3.14	0.92	เห็นด้วย ปานกลาง
5.3 หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ ปฏิสัมพันธ์กันอยู่บ่อยครั้ง	13 (4.64)	53 (18.93)	130 (46.43)	59 (21.07)	25 (8.93)	2.89	0.97	เห็นด้วย ปานกลาง
5.4 ท่านได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ	42 (15.00)	85 (30.36)	126 (45.00)	20 (7.14)	7 (2.50)	3.48	0.92	เห็นด้วย มาก
รวม			280			3.20	0.94	เห็นด้วย ปานกลาง

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
 จากตารางที่ 6 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 5.4 ท่านได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมาคือ ข้อ 5.1 บุคลากรในหน่วยงานมีความเป็นมิตรต่อกันเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านลักษณะการบริหารงาน

ด้านลักษณะการ บริหารงาน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
6.1 หน่วยงานมีนโยบาย ในการบริหารงานที่ดีและ มีความคล่องตัวรวดเร็ว	17 (6.07)	85 (30.36)	149 (53.21)	28 (10.00)	1 (0.36)	3.32	0.75	เห็นด้วย ปานกลาง
6.2 หน่วยงานกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบของ บุคลากรตามมาตรฐาน กำหนดตำแหน่งอย่าง เหมาะสม	8 (2.86)	83 (29.64)	143 (51.07)	25 (8.93)	21 (7.50)	3.11	0.89	เห็นด้วย ปานกลาง
6.3 การบริหารงานใน หน่วยงานมีการแบ่งสาย การบังคับบัญชาที่ชัดเจน	26 (9.29)	127 (45.36)	101 (36.07)	23 (8.21)	3 (1.07)	3.54	0.82	เห็นด้วย มาก
6.4 ทุกคนในหน่วยงาน ได้รับความเสมอภาคใน เรื่อง กฎ ระเบียบ การ ประเมินผล ค่าตอบแทน และสวัสดิการ	19 (6.79)	81 (28.93)	115 (41.07)	46 (16.43)	19 (6.79)	3.13	1.00	เห็นด้วย ปานกลาง
6.5 มีการประชุมแลก เปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้บังคับบัญชาและ ผู้ใต้บังคับบัญชาสม่ำเสมอ	15 (5.36)	67 (23.93)	119 (42.50)	60 (21.43)	19 (6.79)	3.00	0.97	เห็นด้วย ปานกลาง
6.6 ระบบการพิจารณา ความคืบความชอบ การเดือน ตำแหน่งในปัจจุบันมีความ เหมาะสมดีเด่น	19 (6.79)	56 (20.00)	119 (42.50)	62 (22.14)	24 (8.57)	2.94	1.01	เห็นด้วย ปานกลาง
รวม	280					3.17	0.91	เห็นด้วย ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 6.3 การบริหารงานในหน่วยงานมีการแบ่งส่วนราชการ บังคับบัญชาที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมาคือ ข้อ 6.1 หน่วยงานมีนโยบายในการบริหารงานที่ดีและมีความคล่องตัวรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิต ส่วนตัว

ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิต ส่วนตัว	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
7.1 ท่านพอใจในความ สมดุลของช่วงเวลาการ ทำงาน และช่วงเวลาอิสระ จากการในแต่ละวัน	28 (10.00)	123 (43.93)	105 (37.50)	22 (7.86)	2 (0.71)	3.55	0.81	เห็นด้วยมาก
7.2 ท่านสามารถวางแผน การทำกิจกรรมต่างๆ ใน ชีวิตໄว์ล่วงหน้าได้	17 (6.07)	102 (36.43)	140 (50.00)	21 (7.50)	0 (0.00)	3.41	0.72	เห็นด้วยมาก
7.3 ท่านมีเวลาที่จะใช้ ชีวิตตามบทบาท สามิ ภารยา บิดา มารดา หรือ บุตรที่ดีได้	22 (7.86)	101 (36.07)	116 (41.43)	39 (13.93)	2 (0.71)	3.36	0.84	เห็นด้วยปานกลาง
7.4 ท่านสามารถแบ่งเวลา ส่วนตัว เวลาสำหรับ ครอบครัวและสังคมได้ อย่างเหมาะสม	23 (8.21)	106 (37.86)	118 (42.14)	32 (11.43)	1 (0.36)	3.42	0.81	เห็นด้วยมาก
รวม	280					3.44	0.80	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 8 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 7.1 ท่านพอใจในความสมดุลของช่วงเวลาการทำงาน และช่วงเวลาอิสระจากการในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.55$) รองลงมาคือ ข้อ 7.4 ท่านสามารถแบ่งเวลาส่วนตัว เวลาสำหรับครอบครัวและสังคม ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม

ด้านความภาคภูมิใจใน องค์กรที่มีคุณค่าทาง สังคม	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
8.1 หน่วยงานของท่าน ได้รับการยอมรับว่ามี บทบาทที่สำคัญต่อสังคม โดยรวม	41 (14.64)	123 (43.93)	99 (35.36)	16 (5.71)	1 (0.36)	3.67	0.81	เห็นด้วย มาก
8.2 ท่านมีความภาคภูมิใจ ในการเป็นส่วนหนึ่งของ หน่วยงาน	44 (15.71)	98 (35.00)	126 (45.00)	11 (3.93)	1 (0.36)	3.62	0.81	เห็นด้วย มาก
8.3 ท่านรู้สึกภูมิใจและมี ความกระตือรือร้นในการ ทำงานเมื่อได้รับคำชี้ชี้ คำชี้ชี้	44 (15.71)	104 (37.14)	118 (42.14)	13 (4.64)	1 (0.36)	3.63	0.82	เห็นด้วย มาก
8.4 หน่วยงานของท่านมี การร่วมมือกับหน่วยงาน อื่น ๆ เพื่อจัดกิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ให้แก่ ชุมชนและสังคม	35 (12.50)	123 (43.93)	102 (36.43)	17 (6.07)	3 (1.07)	3.61	0.82	เห็นด้วย มาก
8.5 ท่านมีความยินดีและ เต็มใจให้ทราบว่า ท่านได้ปฏิบัติงานอยู่ใน หน่วยงานนี้	52 (18.57)	109 (38.93)	94 (33.57)	23 (8.21)	2 (0.71)	3.66	0.90	เห็นด้วย มาก
รวม			280			3.64	0.83	เห็นด้วย มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 8.1 หน่วยงานของท่านได้รับการยอมรับว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อสังคม โดยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.67$) รองลงมาคือ ข้อ 8.5 ท่านมีความยินดีและเต็มใจให้ Kra ทราบว่า ท่านได้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานนี้ ($\bar{x} = 3.66$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ในภาพรวม

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ	2.97	0.98	เห็นด้วยปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุ่ลักษณะ	3.20	0.92	เห็นด้วยปานกลาง
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	3.25	0.93	เห็นด้วยปานกลาง
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	3.06	0.96	เห็นด้วยปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	3.20	0.94	เห็นด้วยปานกลาง
ด้านลักษณะการบริหารงาน	3.17	0.91	เห็นด้วยปานกลาง
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	3.44	0.80	เห็นด้วยมาก
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	3.64	0.83	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.24	0.91	เห็นด้วยปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยรวมในระดับเห็นด้วยปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.64$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ($\bar{x} = 3.44$) ปัจจัยด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ($\bar{x} = 3.25$) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุ่ลักษณะ ($\bar{x} = 3.20$) ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ($\bar{x} = 3.20$) ด้านลักษณะการบริหารงาน ($\bar{x} = 3.17$) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{x} = 3.06$) และด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ($\bar{x} = 2.97$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประযิชน์ให้กับองค์กร และด้านความประณานอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและ ค่านิยมขององค์กร

ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	ระดับความผูกพันในองค์กร					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.1 เทศบาลเมืองหัวหิน เป็นหน่วยงานที่มีศักดิ์ศรี ทัดเทียมกับหน่วยงาน อื่นในระดับเดียวกัน	57 (20.36)	122 (43.57)	93 (33.21)	7 (2.50)	1 (0.36)	3.81	0.80	มาก
1.2 เทศบาลเมืองหัวหินนี้ เป็นหน่วยงานที่ดีที่สุด แห่งหนึ่งสำหรับการเลือกทำงาน	40 (14.29)	113 (40.36)	112 (40.00)	13 (4.64)	2 (0.71)	3.63	0.81	มาก
1.3 ท่านจะชี้แจงกล่าวแก่ พนักงานที่ได้ยินนุ��คลอื่นพูด ถึงหน่วยงานของท่าน ในทางเดียวกัน	44 (15.71)	109 (38.93)	105 (37.50)	18 (6.43)	4 (1.43)	3.61	0.88	มาก
1.4 การบริหารงานของ หน่วยงานในปัจจุบันเป็น ภาระทางงานที่มี ประสิทธิภาพ	29 (10.36)	90 (32.14)	140 (50.00)	17 (6.07)	4 (1.43)	3.44	0.81	มาก
รวม			280			3.62	0.83	มาก

จากตารางที่ 11 พนบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ คือ 1.1 เทศบาลเมืองหัวหินเป็นหน่วยงานที่มีศักดิ์ศรีทัดเทียมกับหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน 1.2 เทศบาลเมืองหัวหินนี้เป็นหน่วยงานที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งสำหรับการเลือกทำงาน 1.3 ท่านจะชี้แจงกล่าวแก่พนักงานที่ได้รับมอบหมายและรับผิดชอบหน่วยงานของท่านในทางเดียวกัน และ 1.4 การบริหารงานของหน่วยงานในปัจจุบันเป็นการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.81, 3.63, 3.61$ และ 3.44 ตามลำดับ)

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความเต็มใจที่จะ ทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำ ประโยชน์ให้กับองค์กร

ด้านความเต็มใจที่จะ ทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร	ระดับความผูกพันในองค์กร					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
2.1 ท่านเต็มใจใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะ งานของหน่วยงานให้ ประสบความสำเร็จ	65 (23.21)	127 (45.36)	80 (28.57)	8 (2.86)	0 (0.00)	3.89	0.80	มาก
2.2 ท่านพอใจที่จะทำงาน ล่วงเวลาแม้ว่าผลตอบแทน จะไม่คุ้มค่าหน่อย	25 (8.93)	146 (52.14)	96 (34.29)	13 (4.64)	0 (0.00)	3.65	0.71	มาก
2.3 ท่านทำงานอย่างเต็มที่ เต็ม กำ ลัง ค ว า น รู้ ความสามารถ	62 (22.14)	149 (53.21)	64 (22.86)	4 (1.43)	1 (0.36)	3.95	0.73	มาก
2.4 ท่านไม่เคยปฏิเสธที่ จะช่วยเหลือหน่วยงานใน ทุกๆ ด้าน	59 (21.07)	131 (46.79)	88 (31.43)	1 (0.36)	1 (0.36)	3.88	0.75	มาก

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำ ประโยชน์ให้กับองค์กร (ต่อ)

ด้านความเต็มใจที่จะ ทุ่มเทความพยายามอย่าง มากเพื่อทำประโยชน์ ให้กับองค์กร	ระดับความผูกพันในองค์กร					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
2.5 ท่านพร้อมที่จะทำงาน หนักเพื่อก้าวหน้า ของหน่วยงาน	53 (18.93)	136 (48.57)	66 (23.57)	21 (7.5)	4 (1.43)	3.76	0.89	มาก
รวม	280					3.83	0.78	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความผูกพันต่อองค์กรด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับ องค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 5 ข้อ คือ 2.1 ท่านเต็มใจใช้ความรู้ความสามารถและทักษะงานของหน่วยงานให้ประสบ ความสำเร็จ 2.2 ท่านพยายามที่จะทำงานล่วงเวลาแม้ว่าผลตอบแทนจะไม่คุ้มค่าเท่าน้อย 2.3 ท่านทำงาน อย่างเต็มที่เต็มกำลังความรู้ความสามารถ 2.4 ท่านไม่เคยปฏิเสธที่จะช่วยเหลือหน่วยงานในทุก ๆ ด้าน และ 2.5 ท่านพร้อมที่จะทำงานหนักเพื่อก้าวหน้าของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.89, 3.65, 3.95, 3.88$ และ 3.76 ตามลำดับ)

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความ เป็นสมาชิกขององค์กร

ด้านความปรารถนาอย่าง แรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่ง ความเป็นสมาชิกของ องค์กร	ระดับความผูกพันในองค์กร					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.1 ท่านยินดีที่จะทำงาน ต่อไปแม้ว่าหน่วยงานอื่น จะให้ผลตอบแทนที่มากกว่า	46 (16.43)	95 (33.93)	91 (32.50)	30 (10.71)	18 (6.43)	3.43	1.09	มาก

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความ เป็นสมาชิกขององค์กร (ต่อ)

ด้านความประณยาอย่าง แรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่ง ความเป็นสมาชิกของ องค์กร	ระดับความผูกพันในองค์กร					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.1 ท่านยินดีที่จะทำงาน ต่อไปแม้ว่าหน่วยงานอื่น จะให้ผลตอบแทนที่มากกว่า	46 (16.43)	95 (33.93)	91 (32.50)	30 (10.71)	18 (6.43)	3.43	1.09	มาก
3.2 ท่านจะปฏิบัติงานใน หน่วยงานนี้ต่อไปจน เกษียณอายุ	54 (19.29)	64 (22.86)	109 (38.93)	23 (8.21)	30 (10.71)	3.32	1.19	ปานกลาง
3.3 ท่านจะไม่ขยับไป ทำงานที่อื่นแม้มีโอกาส	46 (16.43)	61 (21.79)	91 (32.50)	47 (16.79)	35 (12.50)	3.13	1.24	ปานกลาง
3.4 ท่านตัดสินใจถูกต้อง แล้วที่มาทำงานใน หน่วยงานนี้	69 (24.64)	62 (22.14)	103 (36.79)	33 (11.79)	13 (4.64)	3.50	1.12	มาก
รวม			280			3.35	1.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ ผูกพันต่อองค์กรด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 2 ข้อ คือ 3.1 ท่านยินดีที่จะทำงานต่อไปแม้ว่าหน่วยงานอื่นจะให้ผลตอบแทนที่มากกว่า และ 3.4 ท่านตัดสินใจถูกต้องแล้วที่มาทำงานในหน่วยงานนี้ ($\bar{X} = 3.43, 3.50$) และอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 ข้อ คือ 3.2 ท่านจะปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้ต่อไปจนเกษียณอายุ และ 3.3 ท่านจะไม่ขยับ ไปทำงานที่อื่นแม้มีโอกาส ($\bar{X} = 3.32, 3.13$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ในภาพรวม

ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน	X	S.D.	แปลผล
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	3.62	0.83	มาก
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชน์ให้กับองค์กร	3.83	0.78	มาก
ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร	3.35	1.16	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.60	0.92	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชน์ให้กับองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($\bar{X} = 3.62$) และอันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ($\bar{X} = 3.35$)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

1.1 เพศของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : เพศของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามเพศ

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	ชาย (n=83)		หญิง (n=197)		t-value	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	3.13	0.81	2.90	0.86	2.102*	0.036
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ	3.39	0.68	3.12	0.70	2.999*	0.003
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	3.40	0.77	3.19	0.67	2.302*	0.022
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	3.23	0.83	2.99	0.77	2.362*	0.019
ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	3.49	0.69	3.08	0.75	4.286*	0.000
ด้านลักษณะการบริหารงาน	3.38	0.78	3.08	0.71	3.077*	0.002
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	3.52	0.68	3.40	0.65	1.464	0.144
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	3.88	0.68	3.54	0.69	3.814*	0.000
รวม	3.42	0.62	3.16	0.57	3.476*	0.001

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 15 ผลการทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน ($t = 3.476*$, $Sig = 0.001$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันในด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ($t = 1.464$, $Sig = 0.144$) ยอมรับ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**1.2 อายุของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน
แตกต่างกัน**

H_0 : อายุของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่
แตกต่างกัน

H_1 : อายุของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน
แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามอายุ

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความประปรุง	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	28.967 172.998 201.964	5 274 279	5.793 0.631	9.176*	0.000
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	16.946 120.697 137.643	5 274 279	3.389 0.440	7.694*	0.000
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.786 128.545 139.331	5 274 279	2.157 0.469	4.598*	0.000
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	24.458 150.150 174.608	5 274 279	4.892 0.548	8.927*	0.000
ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	20.988 139.149 160.127	5 274 279	4.198 0.508	8.266*	0.000
ด้านลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	23.600 130.642 154.242	5 274 279	4.720 0.477	9.899*	0.000

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตาม
อายุ (ต่อ)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	23.600 130.642 154.242	5 274 279	4.720 0.477	9.899*	0.000
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	12.511 107.957 120.468	5 274 279	2.502 0.394	6.351*	0.000
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	19.655 118.864 138.519	5 274 279	3.931 0.434	9.062*	0.000
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	14.937 82.374 97.311	5 274 279	2.987 0.301	9.937*	0.000

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามอายุ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แปรปรวนแตกต่างกัน ($F = 9.937^*, \text{Sig} = 0.000$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุแตกต่างกันมีความแตกต่างในทุกด้าน ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.3 สถานภาพของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : สถานภาพของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถานภาพของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

**ตารางที่ 17 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตาม
สถานภาพ**

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความประปราย	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.413 194.551 201.964	4 275 279	1.853 0.707	2.620*	0.035
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขา สุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.376 133.267 137.643	4 275 279	1.094 0.485	2.258	0.063
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.134 132.197 139.331	4 275 279	1.783 0.481	3.710*	0.006
ด้านความก้าวหน้าและ ความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.770 172.838 174.608	4 275 279	0.443 0.629	0.704	0.590
ด้านความสัมพันธ์อันดี ในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.255 154.882 160.137	4 275 279	1.314 0.563	2.333	0.056
ด้านลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.890 149.352 154.242	4 275 279	1.223 0.543	2.251	0.064
ด้านความสมดุล ระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.813 114.655 120.468	4 275 279	1.453 0.417	3.485*	0.009

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	11.601 126.918 138.519	4 275 279	2.900 0.462	6.284*	0.000
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.299 94.011 97.311	4 275 279	0.825 0.342	2.413*	0.049

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามสถานภาพ ผู้วัยเดียวกันในการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 2.413^*$, $Sig = 0.049$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุกสุขลักษณะ ($F = 2.258$, $Sig = 0.063$) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ($F = 0.704$, $Sig = 0.590$) ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ($F = 2.333$, $Sig = 0.056$) และด้านลักษณะการบริหารงาน ($F = 2.251$, $Sig = 0.064$) ยอมรับ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

1.4 ระดับการศึกษาของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : ระดับการศึกษาของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	6.379 195.586 201.964	3 276 279	2.126 0.709	3.000*	0.031
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.266 135.377 137.643	3 276 279	0.755 0.490	1.540	0.204
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.889 138.442 139.331	3 276 279	0.296 0.502	0.591	0.622
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.843 168.765 174.608	3 276 279	1.948 0.611	3.185*	0.024
ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.739 157.398 160.137	3 276 279	0.913 0.570	1.601	0.189
ด้านลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.967 151.275 154.242	3 276 279	0.989 0.548	1.805	0.147
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.182 117.286 120.468	3 276 279	1.061 0.425	2.496	0.060
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.477 134.042 138.519	3 276 279	1.492 0.486	3.073*	0.028
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.009 95.301 97.311	3 276 279	0.670 0.345	1.940	0.123

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 1.940$, $Sig = 0.123$) ยอมรับ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ($F = 3.000^*$, $Sig = 0.031$) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ($F = 3.185^*$, $Sig = 0.024$) และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ($F = 3.073^*$, $Sig = 0.028$) ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.5 อายุการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : อายุการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตาม อายุการปฏิบัติงาน

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.505 191.460 201.964	5 274 279	2.101 0.699	3.007*	0.012
ด้านสภาพแวดล้อมที่ป ล อ ด ก ย แ ล ะ ล ู ก สุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	6.429 131.214 137.643	5 274 279	1.286 0.479	2.685*	0.022
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ และ ใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.484 134.847 139.331	5 274 279	0.897 0.492	1.822	0.109

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตาม อายุการปฏิบัติงาน (ต่อ)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความก้าวหน้าและ ความมั่นคงในการ ทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	6.958 167.649 174.608	5 274 279	1.392 0.612	2.275*	0.047
ด้านความสัมพันธ์อันดี ในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.345 151.793 160.137	5 274 279	1.669 0.554	3.013*	0.012
ด้านลักษณะการ บริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.000 147.242 154.242	5 274 279	1.400 0.537	2.605*	0.025
ด้านความสมดุล ระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.022 118.446 120.468	5 274 279	0.404 0.432	0.936	0.458
ด้านความภาคภูมิใจใน องค์กรที่มีคุณค่าทาง สังคม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.460 128.058 138.519	5 274 279	2.092 0.467	4.476*	0.001
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.935 92.376 97.311	5 274 279	0.987 0.337	2.928*	0.014

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามอายุการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มี อายุการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 2.928*$, $Sig = 0.014$) ปฎิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อายุการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของพนักงาน เทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ($F = 1.822$, $Sig = 0.109$) และด้านความสมดุลระหว่าง ชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ($F = 0.936$, $Sig = 0.458$) ข้อมูล H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.6 ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความประปราย	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.014 199.951 201.964	2 277 279	1.007 0.722	1.395	0.250
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.895 135.748 137.643	2 277 279	0.948 0.490	1.934	0.147
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.105 137.226 139.331	2 277 279	1.053 0.495	2.125	0.121
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	14.581 160.027 174.608	2 277 279	7.290 0.578	12.619*	0.000
ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.157 156.981 160.137	2 277 279	1.578 0.567	2.785	0.063
ด้านลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.408 148.834 154.242	2 277 279	2.704 0.537	5.032*	0.007

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตาม
ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน (ต่อ)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความประปราย	ss.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่มรวม	3.836 116.632 120.468	2 277 279	1.918 0.421	4.556*	0.011
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่มรวม	3.145 135.374 138.519	2 277 279	1.572 0.489	3.217*	0.042
รวม	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่มรวม	3.470 93.840 97.311	2 277 279	1.735 0.339	5.122*	0.007

หมายเหตุ: * $Sig < 0.05$

จากตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีตำแหน่งที่ปฏิบัติงานต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 5.122^*$, $Sig = 0.007$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ($F = 1.395$, $Sig = 0.250$) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและลูกสุขลักษณะ ($F = 1.934$, $Sig = 0.147$) ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ($F = 2.125$, $Sig = 0.121$) และด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ($F = 2.785$, $Sig = 0.063$) ยอมรับ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความประปราย	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	13.226 188.738 201.964	5 274 279	2.645 0.689	3.840*	0.002
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.168 129.475 137.643	5 274 279	1.634 0.473	3.457*	0.005
ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.066 131.264 139.331	5 274 279	1.613 0.479	3.368*	0.006
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	17.194 157.414 174.608	5 274 279	3.439 0.575	5.986*	0.000
ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.261 152.876 160.137	5 274 279	1.452 0.558	2.603*	0.025
ด้านลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.581 143.661 154.242	5 274 279	2.116 0.524	4.036*	0.001
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.628 115.839 120.468	5 274 279	0.926 0.423	2.190	0.056

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ต่อ)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความประปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.332 128.187 138.519	5 274 279	2.066 0.468	4.417*	0.001
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.332 88.978 97.311	5 274 279	1.666 0.325	5.132*	0.000

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 5.132^*$, $Sig = 0.000$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณาโดยด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีคุณภาพชีวิตในการทำงานของไม่แตกต่างกันในด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ($F = 2.190$, $Sig = 0.056$) ยอมรับ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.8 ลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : ลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.067 196.898 201.964	2 277 279	2.533 0.711	3.564*	0.030
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุก สุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.674 135.969 137.643	2 277 279	0.837 0.491	1.705	0.184
ด้านโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.583 135.748 139.331	2 277 279	1.792 0.490	3.656*	0.027
ด้านความก้าวหน้าและ ความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.836 173.771 174.608	2 277 279	0.418 0.627	0.667	0.514
ด้านความสัมพันธ์อันดี ในการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.027 159.110 160.137	2 277 279	0.513 0.574	0.894	0.410
ด้านลักษณะการ บริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.666 153.576 154.242	2 277 279	0.333 0.554	0.601	0.549
ด้านความสมดุลระหว่าง ชีวิตการทำงานและชีวิต ส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.188 120.280 120.468	2 277 279	0.094 0.434	0.216	0.806
ด้านความภาคภูมิใจใน องค์กรที่มีคุณค่าทาง สังคม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.701 132.818 138.519	2 277 279	2.851 0.479	5.945*	0.003
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.414 96.897 97.311	2 277 279	0.207 0.350	0.591	0.554

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 0.591$, $Sig = 0.554$) ยอมรับ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีคุณภาพชีวิตในการทำงานของแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ($F = 3.564^*$, $Sig = 0.030$) ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ($F = 3.656^*$, $Sig = 0.027$) และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ($F = 5.945^*$, $Sig = 0.003$) ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

2.1 เพศของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : เพศของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่

แตกต่างกัน

H_1 : เพศของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามเพศ

ความผูกพันต่อองค์กร	ชาย (n=83)		หญิง (n=197)		t-value	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะขอมรับเป้าหมายและท่านิยมขององค์กร	3.79	0.72	3.55	0.70	2.614*	0.009
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร	4.02	0.57	3.75	0.67	3.293*	0.037
ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร	3.64	1.07	3.22	1.03	3.086*	0.002
รวม	3.82	0.69	3.51	0.70	3.441*	0.001

หมายเหตุ: * $Sig < 0.05$

จากตารางที่ 23 ผลการทดสอบด้วยสถิติ t-test พ布ว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีเพศต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกัน ($t = 3.441^*$, $Sig = 0.001$) ปฎิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีเพศแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($t = 2.614^*$, $Sig = 0.009$) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร ($t = 3.293^*$, $Sig = 0.037$) และด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ($t = 3.086^*$, $Sig = 0.002$) ปฎิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.2 อายุของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : อายุของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 24 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามอายุ

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	22.815 119.058 141.873	5 274 279	4.563 0.435	10.501*	0.000
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	18.030 100.883 118.914	5 274 279	3.606 0.368	9.794*	0.000
ด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	48.663 263.469 312.132	5 274 279	9.733 0.962	10.122*	0.000
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	24.428 115.540 139.968	5 274 279	4.886 0.422	11.586*	0.000

หมายเหตุ: * $Sig < 0.05$

จากตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามอายุ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 11.586^*$, $Sig = 0.000$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร ($F = 9.794^*$, $Sig = 0.000$) และด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($F = 10.501^*$, $Sig = 0.000$) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร ($F = 10.122^*$, $Sig = 0.000$) ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.3 สถานภาพของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : สถานภาพของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน
 H_1 : สถานภาพของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามสถานภาพ

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.756 137.117 141.873	4 275 279	1.189 0.499	2.385	0.052
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.296 113.617 118.914	4 275 279	1.324 0.413	3.205*	0.014

**ตารางที่ 25 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)**

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความ แปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความประพฤติอย่างแรง กล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความ เป็นสมาชิกขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	26.051 286.081 312.132	4 275 279	6.513 1.040	6.260*	0.000
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.694 132.274 139.968	4 275 279	1.924 0.481	3.999*	0.004

หมายเหตุ: * $\text{Sig} < 0.05$

จากตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามสถานภาพ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 3.999^*$, $\text{Sig} = 0.004$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน ในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($F = 2.385$, $\text{Sig} = 0.052$) ยอมรับ H_0 ส่วนในด้านความเดื้oin ใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชันให้กับองค์กร และด้านความประพฤติอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร พบว่า มีความแตกต่างกัน ($F = 3.205^*$, $\text{Sig} = 0.014$ และ $F = 6.260^*$, $\text{Sig} = 0.000$ ตามลำดับ) ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

2.4 ระดับการศึกษาของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : ระดับการศึกษาของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

**ตารางที่ 26 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
จำแนกตามระดับการศึกษา**

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความ แปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรง กล้าที่จะยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.219 139.654 141.873	3 276 279	0.740 0.506	1.462	0.225
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเท ความพยายามอย่างมากเพื่อ ทำประโยชน์ให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.369 114.544 118.914	3 276 279	1.456 0.415	3.509*	0.016
ด้านความปรารถนาอย่างแรง กล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความ เป็นสมาชิกขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	9.296 302.836 312.132	3 276 279	3.099 1.097	2.824*	0.039
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.186 136.782 139.968	3 276 279	1.062 0.496	2.143	0.095

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ($F = 2.143$, $Sig = 0.095$) ยอมรับ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร ($F = 3.509*$, $Sig = 0.016$) และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ($F = 2.824*$, $Sig = 0.039$) ปฏิเสธ H_0 ส่วนด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ($F = 1.462$, $Sig = 0.225$) ยอมรับ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.5 อายุการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : อายุการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 27 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

จำแนกตามอายุการปฏิบัติงาน

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	11.287 130.586 141.873	5 274 279	2.257 0.477	4.737*	0.000
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.700 113.214 118.914	5 274 279	1.140 0.413	2.759*	0.019
ด้านความประรรดาณอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมាជิกรขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	45.519 266.613 312.132	5 274 279	9.140 0.973	9.356*	0.000
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	15.259 124.710 139.968	5 274 279	3.052 0.455	6.705*	0.000

หมายเหตุ: * $\text{Sig} < 0.05$

จากตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามอายุการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 6.705^*$, $\text{Sig} = 0.000$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณาโดยด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($F = 4.737^*$, $\text{Sig} = 0.000$) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความ

พยากรณ์อย่างมากเพื่อทำประโลยชันให้กับองค์กร ($F = 2.759^*$, $Sig = 0.019$) และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ($F = 9.356^*$, $Sig = 0.000$) ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.6 ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

H_1 : ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 28 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.839 139.034 141.873	2 277 279	1.420 0.502	2.828	0.061
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยากรณ์อย่างมากเพื่อทำประโลยชันให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.013 116.900 118.914	2 277 279	1.007 0.422	2.385	0.094
ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.762 306.370 312.132	2 277 279	2.881 1.106	2.605	0.076
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.241 137.727 139.968	2 277 279	1.121 0.497	2.254	0.107

หมายเหตุ: * $Sig < 0.05$

จากตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีตำแหน่งปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 2.254$, $Sig = 0.107$) ยอมรับ H_0 เมื่อพิจารณาโดยด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีตำแหน่งปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($F = 2.282$, $Sig = 0.061$) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประযิชน์ให้กับองค์กร ($F = 2.385$, $Sig = 0.094$) และด้านความประรอนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ($F = 0.605$, $Sig = 0.076$) ยอมรับ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

ตารางที่ 29 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.871 137.002 141.873	5 274 279	0.974 0.500	1.948	0.087
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประยิชน์ให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	6.462 112.451 118.914	5 274 279	1.292 0.410	3.149*	0.009

**ตารางที่ 29 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ต่อ)**

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความ แปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความประรรณaoอย่างแรง กล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความ เป็นสมาชิกขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	24.507 287.625 312.132	5 274 279	4.901 1.050	4.669*	0.000
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	9.381 130.587 139.968	5 274 279	1.876 0.477	3.937*	0.002

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 3.937^*$, $Sig = 0.002$) ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณาด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกันในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรง กล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($F = 1.948$, $Sig = 0.087$) ยอมรับ H_0 ส่วนด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประযุชน์ให้กับองค์กร และด้านความประรรณaoอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร พบว่ามีความแตกต่างกัน ($F = 3.149^*$, $Sig = 0.009$ และ $F = 4.669^*$, $Sig = 0.000$ ตามลำดับ) ปฏิเสธ H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.8 ลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

H_0 : ลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

H_1 : ลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

**ตารางที่ 30 การทดสอบความแปรปรวนความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ**

ความผูกพันต่อองค์กร	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรง กล้าที่จะยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.085 138.788 141.873	2 277 279	1.542 0.501	3.079*	0.048
ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเท ความพยายามอย่างมากเพื่อ ทำประโยชน์ให้กับองค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.199 114.715 118.914	2 277 279	2.100 0.414	5.070*	0.007
ด้านความประณยาอย่างแรง กล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความ เป็นสามาชิกขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.234 309.898 312.132	2 277 279	1.117 1.119	0.998	0.370
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.863 138.105 139.968	2 277 279	0.932 0.499	1.869	0.156

หมายเหตุ: * Sig < 0.05

จากตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 1.869$, $Sig = 0.156$) ขอมั่น H_0 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($F = 3.079*$, $Sig = 0.048$) และด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร ($F = 5.070*$, $Sig = 0.007$) ปฏิเสธ H_0 ส่วนด้านความประณยาอย่างแรงและกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสามาชิกขององค์กร พบว่ามีความไม่แตกต่างกัน ($F = 0.998$, $Sig = 0.370$) ขอมั่น H_0 โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

สมมติฐานที่ 3 ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงาน

H_0 : ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

H_1 : ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ตารางที่ 31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่า Sig ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	ความผูกพันต่อองค์กร					
	ด้านความเชื่อมั่น อย่างแรงกล้าที่จะ ยอมรับเป้าหมายและ ค่านิยมขององค์กร		ด้านความเต็มใจที่จะ ทุ่มเทความพยายาม อย่างมากเพื่อทำ ประโยชน์ให้กับ องค์กร		ด้านความปรารถนา อย่างแรงกล้าที่จะ รักษาไว้ซึ่งความเป็น สมาชิกขององค์กร	
	r1	Sig1	r2	Sig2	r3	Sig3
1. ด้านรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	0.372*	0.000	0.210*	0.000	0.388*	0.000
2. ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลดปล่อยและสนับสนุนให้สามารถแสดงความสามารถของตน	0.518*	0.000	0.371*	0.000	0.462*	0.000
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง	0.579*	0.000	0.464*	0.000	0.563*	0.000
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	0.620*	0.000	0.386*	0.000	0.594*	0.000
5. ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน	0.594*	0.000	0.444*	0.000	0.468*	0.000

ตารางที่ 31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่า Sig ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน (ต่อ)

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	ความผูกพันต่อองค์กร								
	ด้านความเชื่อมั่น อย่างแรงกล้าที่จะ ยอมรับเป้าหมายและ ค่านิยมขององค์กร	ด้านความเต็มใจที่จะ ทุ่มเทความพยายาม อย่างมากเพื่อทำ ประโยชน์ให้กับ องค์กร	ด้านความประณญา อย่างแรงกล้าที่จะ รักษาไว้ซึ่งความเป็น สมាជิคขององค์กร	r1	Sig1	r2	Sig2	r3	Sig3
6. ด้านลักษณะการบริหารงาน	0.659*	0.000	0.441*	0.000	0.602*	0.000			
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว	0.556*	0.000	0.509*	0.000	0.488*	0.000			
8. ด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม	0.715*	0.000	0.685*	0.000	0.636*	0.000			
รวม	0.717*	0.000	0.541*	0.000	0.655*	0.000			

หมายเหตุ: * $\text{Sig} < 0.05$

จากตารางที่ 31 จะเห็นได้ว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับความผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมของคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($r_1 = 0.717^*$) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร ($r_2 = 0.514^*$) และด้านความประณญาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมាជิคขององค์กร ($r_3 = 0.655^*$) เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตในการทำงานเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในทุก ๆ ด้าน (ปฎิเสธ H_0) โดยแบ่งเป็นด้านดังนี้

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับน้อย ($r_1 = 0.372^*$, $r_2 = 0.210^*$, $r_3 = 0.388^*$ ตามลำดับ)

2. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและ

ค่าनิยมขององค์กรกับด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กรในระดับปานกลาง ($r_1 = 0.518^*$, $r_3 = 0.462^*$) ส่วนด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r_2 = 0.317^*$)

3. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับปานกลาง ($r_1 = 0.579^*$, $r_2 = 0.464^*$, $r_3 = 0.563^*$ ตามลำดับ)

4. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ในระดับสูง ($r_1 = 0.620^*$) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r_2 = 0.386^*$) และด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r_3 = 0.594^*$)

5. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับปานกลาง ($r_1 = 0.594^*$, $r_2 = 0.444^*$, $r_3 = 0.468^*$ ตามลำดับ)

6. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านลักษณะการบริหารมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรกับด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ในระดับสูง ($r_1 = 0.659^*$, $r_3 = 0.602^*$) และในด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r_2 = 0.441^*$)

7. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความถ้วนดุลระหัวงชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับปานกลาง ($r_1 = 0.556^*$, $r_2 = 0.509^*$, $r_3 = 0.488^*$ ตามลำดับ)

8. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับสูง ($r_1 = 0.715^*$, $r_2 = 0.685^*$, $r_3 = 0.636^*$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินในภาพรวม

ตัวแปร	ค่าสหสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig.
คุณภาพชีวิตในการทำงาน	0.733*	0.000
ความผูกพันต่อองค์กร		

หมายเหตุ: * $\text{Sig} < 0.05$

จากตารางที่ 32 พบร่วมกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.733$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งจากการตรวจสอบแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น สรุปได้ดังนี้

1. ความมือ熟ระในการแสดงความคิดเห็นของพนักงานยังมีอยู่ในระดับน้อย บางครั้งพนักงานได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น แต่มักจะถูกมองข้ามหรือไม่สนใจจากผู้บังคับบัญชา

2. พนักงานไม่ได้รับความเสมอภาคจากผู้บังคับบัญชาที่เท่าเทียมกัน ในการพิจารณาตำแหน่งงาน การเลื่อนตำแหน่ง หรือบางหน่วยงานย่อที่ทุ่มเทการทำงานให้กับองค์กร แต่กลับถูกมองข้ามในความสำคัญ และการเลือกปฏิบัติด้วยความไม่เสมอภาค

3. องค์กรภาครัฐมีการพิจารณาเดือดกับพนักงานเข้าทำงานในบางครั้งจะใช้เส้นสายมากกว่าการพิจารณาจากความสามารถ และบางครั้งมีการมอบหมายงานที่ไม่ตรงกับความสามารถของพนักงาน ทำให้พนักงานไม่ได้ใช้ความสามารถที่ตนเองมีได้อย่างเต็มที่

4. ผู้บังคับบัญชาควรมีความยุติธรรมและความเป็นธรรมในการประเมินผลงานของพนักงาน รวมถึงการให้เกียรติพนักงานของตนให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพนักงานตำแหน่งใดก็ตาม รวมถึงการมีการใส่ใจคุณภาพชีวิตในการทำงานและสร้างความผูกพันต่อองค์กรให้กับพนักงาน

5. องค์กรภาครัฐยังมีการแบ่งขั้นที่สูงเหมือนกับองค์กรเอกชน ในการสร้างผลงานและการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพของพนักงาน

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการในทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
2. เพื่อศึกษารักยณะประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยรังนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 924 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และการกำหนดจำนวนโดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane 1970, อ้างอิงในธีระดา กิญโญและอดิศัย โภวิชา, 2552: 124) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ระดับปริญญาตรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย คำถามจำนวน 8 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน 8 ด้าน ประกอบไปด้วยคำถามปลายปิดที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานจำนวน 41 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร 3 ด้าน ประกอบไปด้วยคำถามปลายปิดจำนวน 13 ข้อ และส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS(Statistical Package for the Social Science for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อแยกแยะความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test, F-Test และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30 – 34 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอายุการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเป็นพนักงานจ้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,000-10,000 บาท และมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นงานประจำสำนักงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านค่านิยมสอดคล้องระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และอันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และอันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านความปราณາอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับคุณภาพชีวิตและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้ดังนี้

พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันในด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรมด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันด้านลักษณะการบริหารงาน และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ส่วนในด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

อายุ พบร่วมกับคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินจำแนกตามอายุที่แตกต่างกันมีความแตกต่างในทุกด้าน

สถานภาพ พบร่วมกับคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ไม่แตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน และด้านลักษณะการบริหารงาน ส่วนด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรมด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม พบว่ามีความแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา พบร่วมกับคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ไม่แตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันด้านลักษณะการบริหารงาน และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวส่วนด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม พบว่า มีความแตกต่างกัน

อายุการปฏิบัติงาน พนบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีอายุการปฏิบัติงานแต่ก็ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อายุการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ในด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรมด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ด้านลักษณะการบริหารงาน และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมส่วนด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว พนบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน พนบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีตำแหน่งที่ปฏิบัติงานต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินมีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานด้านลักษณะการบริหารงานด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมส่วนด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน พนบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พนบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีคุณภาพชีวิตในการทำงานของแตกต่างกันในด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรมด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันด้านลักษณะการบริหารงานด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมส่วนด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ พนบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีคุณภาพชีวิตในการทำงานของไม่แตกต่างกัน ในด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันด้านลักษณะการบริหารงาน และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวส่วนด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรมด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง และด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม พนบว่า มีความแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทคโนโลยามีองหัวหิน จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ “ได้ดังนี้”

เพศ พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีเพศต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีเพศแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันในทุกด้าน

อายุ พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีอายุแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีอายุแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันในทุกด้าน

สถานภาพ พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน ในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรส่วนด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร พบว่า มีความแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ในด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กรและด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กรล่วงด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

อายุการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีอายุการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีอายุการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันในทุกด้าน

ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีตำแหน่งปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีตำแหน่งปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมแตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทคโนโลยามีองหัวหินที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกันในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ส่วนด้านความเต็มใจที่

จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชน์ให้กับองค์กร และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร พนว่ามีความแตกต่างกัน

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ พนว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานเทศบาลเมืองหัวหินที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชน์ให้กับองค์กร ส่วนด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร พนว่ามีความไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 5ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับความผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์โดยรวมของคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตในการทำงานเป็นรายด้าน พนว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในทุก ๆ ด้านโดยแบ่งเป็นด้านดังนี้

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับน้อย

2. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมที่ปลดปล่อยและถูกสุขลักษณะ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรกับด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กรในระดับปานกลาง ส่วนด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชน์ให้กับองค์กรมีความสัมพันธ์ในระดับน้อย

3. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับปานกลาง

4. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ในระดับสูง ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโภชน์

ให้กับองค์กร มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย และด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กรในระดับปานกลาง

5. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับปานกลาง

6. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านลักษณะการบริหารมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรกับด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ในระดับสูง และในด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประโยชน์ให้กับองค์กร มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

7. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับปาน

8. คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทุกด้านในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินในภาพรวม พนักงานทุกคนมีคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความผูกต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

1. ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเององค์กรภาครัฐมีการพิจารณาเลือกพนักงานเข้าทำงานในบางครั้งจะใช้เส้นสายมากกว่าการพิจารณาจากความสามารถ และบางครั้งมีการมองหมายงานที่ไม่ตรงกับความสามารถของพนักงาน ทำให้พนักงานไม่ได้ใช้ความสามารถที่ตนเองมีได้อย่างเต็มที่และความมีอิสรภาพในการแสดงความคิดเห็นของพนักงานยังมีอยู่ในระดับน้อย บางครั้งพนักงานได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นแต่มักจะถูกมองข้างหน้าหรือไม่สนใจจากผู้บังคับบัญชา

2. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานพนักงานไม่ได้รับความเสมอภาคจากผู้บังคับบัญชาที่เท่าเทียมกัน ในการพิจารณาตำแหน่งงาน การเลื่อนตำแหน่ง หรือบางหน่วยงานย่อที่ทุ่มเทการทำงานให้กับองค์กร แต่กลับถูกมองข้างในความสำคัญ และการเลือกปฏิบัติด้วย

ความไม่เสมอภาคและองค์กรภาครัฐยังมีการแบ่งขันที่สูงเหมือนกับองค์กรเอกชน ในการสร้างผลงานและการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพของพนักงาน

3. ด้านลักษณะการบริหาร ผู้บังคับบัญชาความมีความยุติธรรมและความเป็นธรรมในการประเมินผลงานของพนักงาน รวมถึงการให้เกียรติพนักงานของตนให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพนักงานตำแหน่งใดก็ตาม รวมถึงความมีการใส่ใจคุณภาพชีวิตในการทำงานและสร้างความผูกพันต่อองค์กรให้กับพนักงาน

4. ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันการทำงานในองค์กรต่างต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานที่ดีต่อกัน แต่ในบางครั้งการทำงานกับคนจำนวนมากนั้นทำให้ต้องพบเจอกับปัญหาต่างๆ เช่น การโอดดูถูก การเห็นแก่ตัว การลูบนินทา เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรเล็กหรือองค์กรใหญ่ต่างก็ต้องพบเจอปัญหาจำพวกนี้ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการที่จะทำให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และอันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเองซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปีนันท์ พบทสุในชั้นเรียนและอนามิการ กอบบัว แก้ว (2553) คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้ พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว

2. พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน มีระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำประযิชน์ให้กับองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และอันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านความประณยาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวนิดา

เหลือสังจกุล (2552) การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานและความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัท ที่โวที จำกัด (มหาชน) กรณีศึกษา ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดราชบุรี พบว่า มีระดับความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานโดยรวมในระดับมาก และมีปัจจัยด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อทำ ประโยชน์ให้กับองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นอย่างแรง กล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และอันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านความประณยาอย่างแรงกล้า ที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในทุกด้าน

3.คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหินโดยรวมมีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับสูงกับความผูกพันต่อองค์กร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.733$) เมื่อพิจารณา รายด้านจะพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับความผูกพันต่อ องค์กรทั้ง 3 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพชีวิตในการทำงานในด้าน ความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ($r1 = 0.715^*$, $r2 = 0.685^*$, $r3 = 0.636^*$ ตามลำดับ) และมี ความสัมพันธ์อย่างสูงกับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edward L.Gubman (1998, อ้างถึงใน พิชิต เทพวรรณ์, 2550: 143) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่สร้างให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งต้องมีการสร้างคุณภาพ ชีวิตในการทำงานที่ดีให้แก่พนักงาน คือ ความพอใจในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของที่ทำงาน การมี ส่วนร่วมในงานและกิจกรรมต่างๆ ที่องค์กรจัดให้ และมีความสอดคล้องกับการศึกษาของนิตา เหลือง สังจกุล (2552) การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานและความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัท ที่โวที จำกัด (มหาชน) กรณีศึกษา ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดราชบุรี พบว่า มีคุณภาพชีวิตในการทำงานสัมพันธ์กับ ความผูกพันต่อองค์กรในระดับสูง ($r = 0.648$)

ข้อเสนอแนะ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

จากผลการวิจัยสามารถเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการหาแนวทางในการส่งเสริม คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งผู้วิจัยมี ความเห็นสำหรับเสนอแนะครั้งนี้ คือ

1. ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน พบว่า มีระดับความผูกพัน ต่อองค์กร โดยรวมในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความประณยาอย่าง แรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรมีการวางแผน

และมีแนวทางที่จะรักษาบุคลากรขององค์กรให้อยู่กับองค์กรไปนาน ๆ ไม่คิดจะย้ายไปทำงานที่อื่น แม้มีโอกาส หรือ อยากจะทำงานในองค์กรไปจนถึงเกษียณอายุ อาจจะเพิ่มสิ่งจูงใจให้กับพนักงานทึ้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน เช่น การเพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ การพิจารณาหรือประเมินผลงานของบุคลากรที่มีมาตรฐานและเป็นธรรม เป็นต้น การปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และเปิดรับฟังความคิดเห็นของพนักงานอย่างไม่มีอคติ

2. คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน พบว่า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของพนักงานขึ้นอยู่กับเงินเดือนเพียงอย่างเดียว และพนักงานส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานข้างดังนั้น พนักงานจะได้รับเงินเดือนหรือสวัสดิการน้อยกว่าพนักงานประจำ ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ และซึ่งส่งผลทำให้พนักงานมีความผูกพันต่องค์กรในระดับต่ำจึงมีการเปลี่ยนงานหรือโยกย้ายไปทำงานในองค์กรอื่นได้ง่าย รวมถึงองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีระบบการบริหารแบบครอบครัว ดังนั้นการก้าวหน้าในอาชีพจึงทำได้ยากสำหรับผู้ที่มีความสามารถแต่ไม่มีเส้นสาย ดังนั้น จึงมีการข้างพนักงานประจำเพิ่มมากขึ้น หรือควรจัดหาสวัสดิการที่เหมาะสมและเป็นที่ต้องการของพนักงาน และพิจารณาเงินเดือนอย่างเป็นธรรม เพื่อให้พนักงานสามารถครองชีพอยู่ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันได้

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นเดียวกันนี้เพิ่มเติมเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม อาจส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานกับค่านิยมผูกพันต่องค์กร
2. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่องค์กรกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะเพิ่มตัวแปรในศึกษาที่เกี่ยวโยงกับตัวแปรทั้ง 2 ตัว เช่น แรงจูงใจในการทำงาน ความสุขในการทำงาน เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- ใจติกา พลาศรี. (2552). “การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษานักศึกษาสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาธิป ทองคัม. (2552). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับคุณภาพชีวิตการทำงานพนักงาน รัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของบีบี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระดา กิญโญ และ อดิศัย โภวิชา. (2552). **สถิติธุรกิจ Business Statistic.** กรุงเทพมหานคร: เฟรน จำกัด พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณัฏฐ์พันธ์ เบรตนันท์. (2551). **พฤษติกรรมองค์การ.** กรุงเทพมหานคร: ชีเอ็ดยูเคชั่น.
- เทศบาลเมืองหัวหิน. (2554). แผนพัฒนาสามปี เทศบาลเมืองหัวหิน 2554 – 2557. เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.huahin.co.th>.
- _____ . สำนักปลัด. (2555). “อัตรากำลังเทศบาลเมืองหัวหิน.” 1 สิงหาคม.
- ปีนันท์ พบสุขในธรรมและอนามิคາ กอบ้ำแก้ว. (2553). “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พจมุ เนติมสาร. (2540). **คุณภาพชีวิตการทำงาน.** เข้าถึงเมื่อ 14 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.m-society.go.th>.
- พวงรัตน์ พ่วรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤษติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต เทพวรรณ. (2554). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพมหานคร : ชีเอ็ดยูเคชั่น.
- _____ . (2550). “คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life) กลยุทธ์การสร้างคุณค่าของคนสู่ผลงาน.” **Strategy+Marketing** 6, 73 (ตุลาคม): 118-119.
- _____ . (2550). “Employee Engagement: อิทธิพลต่อความคงอยู่ของคนในองค์กร.” **Strategy+Marketing** 6, 70 (กรกฎาคม): 141-143.

- วนิดา เหลืองสังจกุล. (2552). “การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานและความผูกพันของพนักงานที่มีต่อปริมาณเวลาทำงาน” รายงานการวิจัย มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรวรรณ ศรีทันดร และสมฤตี ไชยนต์. (2554). “คุณภาพชีวิตของบุคลากรที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา โรงพยาบาลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). พฤติกรรมมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: บีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
 _____ . (2548). การวิจัยการตลาด. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร.
 _____ . (2550). การจัดการและพฤติกรรมมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: บีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สวัสดิ์ เพชร ใจดิวตี้. (2549). การบริหารและพฤติกรรมมองค์กร. ประจวบคีรีขันธ์: เสียงประจวบ.
 สุธรรม รัตน์ ใจดิ. (2551). การวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: หอป.
 _____ . (2552). พฤติกรรมมองค์กรและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: หอป.
- สุพานี สถาณี วานิช. (2549). พฤติกรรมมองค์การสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงาน ก.พ.. (2550). การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและการทำงาน. กรุงเทพมหานคร: แอร์บอร์น พринต์.
- อิสรากรณ์ รัตนกช. (2551). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและคุณภาพชีวิตการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสายสนับสนุนที่ปฏิบัติในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.” รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี**

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

นางสาวชลอบล ศิริพิศ และนางสาวภาวิณี สาดครี นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์ อยู่ในระหว่างการศึกษาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันและคุณภาพชีวิตการทำงานของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน” ดังนั้นจึงได้ขอความกรุณาท่านตอบคำถามในแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงตามลักษณะของท่านมากที่สุด ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจะถูกนำไปใช้เป็นความลับ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคุณ ได้รับเกียรติจากท่าน ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวชลอบล ศิริพิศ

นางสาวภาวิณี สาดครี

นักศึกษาสาขาวิชาจัดการธุรกิจทั่วไป

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวดอย กาญจน์มณีเสถียร)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แบบสอบถาม

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของ พนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
2. เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร
ของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน

คำ解釋

1. แบบสอบถามนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
การทำงานในองค์กร ข้อมูลที่ได้จะนำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะนำเสนอในภาพรวม
และไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ว่ากรณีใด ๆ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบ
คำถาม โปรดอ่านคำถามแต่ละประเด็นอย่างละเอียดและตอบคำถามทุกข้อ เนื่องจากคำตอบของ
ท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผลงานวจุนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคลากร

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ หน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน และโปรด
เติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือในช่องว่าง หน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ 1) 20 – 24 ปี 2) 25 – 29 ปี 3) 30 – 34 ปี
 4) 35 – 39 ปี 5) 40 – 44 ปี 5) 44 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ 1) โสด 2) สมรส 3) แยกกันอยู่
 4) หย่าร้าง 5) หม้าย

4. ระดับการศึกษา 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา/ปวช.
 3) อนุปริญญา/ปวส. 4) ปริญญาตรี
 5) ปริญญาโท 6) อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. อายุการปฏิบัติงาน 1) น้อยกว่า 1 ปี 2) 1 – 5 ปี 3) 6 – 10 ปี
 4) 11 – 15 ปี 5) 16 – 20 ปี 6) 20 ปีขึ้นไป

6. ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน 1) พนักงานเทศบาล 2) พนักงานจ้าง 3) ลูกจ้างประจำ
 4) อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1) ต่ำกว่า 8,000 บาท 2) 8,001 – 10,000 บาท 3) 10,001 – 12,000 บาท
 4) 12,001 – 14,000 บาท 5) 14,001 – 16,000 บาท 6) ตั้งแต่ 16,001 บาทขึ้นไป

8. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ 1) ปฏิบัติงานประจำสำนักงาน
 2) ปฏิบัติงานนอกสำนักงาน
 3) ปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ด้านรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม					
1.1 งานที่ท่านรับผิดชอบนั้นเหมาะสมสมกับเงินเดือนและสวัสดิการอื่นๆ ที่ท่านได้รับ					
1.2 เงินเดือนที่ท่านได้รับเพียงพอต่อภาระน้ำค่าของชีพในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน					
1.3 เมื่อคิดคำนวนอ้างถึงล้วนแล้ว เงินเดือนและสวัสดิการอื่นๆ ที่ได้รับคุ้มค่ากับความอุตสาหะของตน					
1.4 เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดือนและผลตอบแทนที่ได้รับของคนอื่น กับเพื่อนร่วมงาน ในระดับเดียวกันในหน่วยงานอื่นแล้ว มีความใกล้เคียงและทัดเทียมกัน					
1.5 ท่านมีความพึงพอใจกับเงินเดือนและสวัสดิการที่ได้รับ					
2. ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสุขลักษณะ					
2.1 บริเวณที่ทำงานมีแสงสว่างเพียงพอ มีความสะอาด และอากาศถ่ายเทได้สะดวก					
2.2 หน่วยงานมีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีคุณภาพ อุปกรณ์ในสภาพที่ใช้งานได้ดีเสมอ และมีความเพียงพอต่อความต้องการ					
2.3 หน่วยงานมีการให้ความรู้แก่พนักงานให้ทราบหนักถึงความปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
2.4 หน่วยงานมีการควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคและพาหะนำโรค รวมถึงการจัดซื้อสิ่งของอย่างเหมาะสม					
2.5 ห้องสุขา มีความสะอาดและมีการดูแลรักษาอย่างถูกสุขลักษณะ					
2.6 ท่านมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงาน					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนเอง					
3.1 หน่วยงานให้โอกาสในการศึกษาต่อ ส่งไปประชุมวิชาการ และอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน					
3.2 หน่วยงานมีการจัดประชุม/อบรมอยู่เสมอฯ เพื่อเพิ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และทักษะในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรให้สูงขึ้น					
3.3 ท่านได้ใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและพัฒนาได้อีกขั้นต่อไป					
3.4 ท่านมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นด้านการปฏิบัติงาน หรือนโยบาย ใน การปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร ได้โดยไม่มีผลด้วยการ พิจารณาความดีความชอบ					
3.5 ท่านสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง เมื่อการทำงานมี ปัญหาและอุปสรรค					
3.6 ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ และปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน					
4.1 ท่านได้รับมอบหมายภารกิจและการทำงานเพิ่มน้อยตามที่ได้รับ					
4.2 หน่วยงานเปิดโอกาสให้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ได้ง่าย					
4.3 การปฏิบัติงานมีการเปิดโอกาสให้ได้รับความก้าวหน้าในอาชีพ					
4.4 การเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ในหน่วยงานเป็นไปด้วยความเสมอภาคและยุติธรรม					
4.5 หน่วยงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และ ความสามารถของบุคลากร					
5. ด้านความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน					
5.1 บุคลากรในหน่วยงานมีความเป็นมิตรต่อกันเป็นอย่างดี					
5.2 บุคลากรทุกระดับมีโอกาสสรับทราบปัญหาในการทำงาน และ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันแก่ไขปัญหาที่เกิดขึ้น					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
5.3 หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสพนับประสังสรรค์ปฏิสัมพันธ์กันอยู่บ่อยครั้ง					
5.4 ท่านได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ					
6. ด้านสักษณะการบริหาร					
6.1 หน่วยงานมีนโยบายในการบริหารงานที่ดีและมีความคล่องตัวรวดเร็ว					
6.2 หน่วยงานกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งอย่างเหมาะสม					
6.3 การบริหารงานในหน่วยงานมีการแบ่งส่ายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน					
6.4 ทุกคนในหน่วยงานได้รับความเสมอภาคในเรื่อง กฎหมาย เบี้ยน การประเมินผล ค่าตอบแทน และสวัสดิการ					
6.5 มีการประชุมແດນปลื้นความคิดเห็นระหว่างผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอ					
6.6 ระบบการพิจารณาความคิดความชอบ การเลื่อนตำแหน่งในปัจจุบันมีความเหมาะสมดีเด่น					
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว					
7.1 ท่านพอใจในความสมดุลของช่วงเวลาการทำงาน และช่วงเวลาอิสระจากการงานในแต่ละวัน					
7.2 ท่านสามารถแผนการทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ใช่คร่าวๆ สำหรับท่านได้					
7.3 ท่านมีเวลาที่จะใช้ชีวิตตามบทบาท สามี ภรรยา บิดา มารดา หรือบุตรที่ดีได้					
7.4 ท่านสามารถแบ่งเวลาส่วนตัว เวลาสำหรับครอบครัวและสังคม ได้อย่างเหมาะสม					
8. ด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม					
8.1 หน่วยงานของท่านได้รับการยอมรับว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อสังคมโดยรวม					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
8.2 ท่านมีความภาคภูมิในการเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน					
8.3 ท่านรู้สึกภูมิใจและมีความกระตือรือร้นในการทำงานเมื่อได้รับคำชี้นำ					
8.4 หน่วยงานของท่านมีการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้แก่ชุมชนและสังคม					
8.5 ท่านมีความยินดีและเติมใจให้ทราบว่า ท่านได้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานนี้					

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความผูกพันต่อองค์การของพนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัด

ประจำบครีขั้นชี้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร					
1.1 เทศบาลเมืองหัวหินเป็นหน่วยงานที่มีศักดิ์ศรีทัดเทียมกับหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน					
1.2 เทศบาลเมืองหัวหินนี้เป็นหน่วยงานที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งสำหรับการเลือกทำงาน					
1.3 ท่านจะชี้แจงกล่าวแก่ทันทีที่ได้รับบุคคลอื่นพูดถึงหน่วยงานของท่านในการสื่อสาร					
1.4 การบริหารงานของหน่วยงานในปัจจุบันเป็นการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ					
2. ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อท้าประลองให้กับองค์กร					
2.1 ท่านเต็มใจใช้ความรู้ความสามารถและความสามารถทักษะงานของหน่วยงานให้ประสบความสำเร็จ					
2.2 ท่านพร้อมที่จะทำงานล่วงเวลาแม้ว่าผลตอบแทนจะไม่คุ้มค่าเทื่อง					
2.3 ท่านทำงานอย่างเต็มที่เต็มกำลังความรู้ความสามารถ					
2.4 ท่านไม่เคยปฏิเสธที่จะเข้าพบหรือหน่วยงานในทุกๆ คืน					
2.5 ท่านพร้อมที่จะทำงานหนักเพื่อความก้าวหน้าของหน่วยงาน					
3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร					
3.1 ท่านยินดีที่จะทำงานต่อไปแม้ว่าหน่วยงานอื่นจะให้ผลตอบแทนที่มากกว่า					
3.2 ท่านจะปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้ต่อไปจนเกณฑ์อายุ					
3.3 ท่านจะไม่เข้าไปทำงานที่อื่นแม้มิโอกาส					
3.4 ท่านตัดสินใจถูกต้องแล้วที่มาทำงานในหน่วยงานนี้					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวชโลบด สิริพิศ
 ที่อยู่ 50/9 หมู่ที่ 9 ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระหุ่มແບນ
 จังหวัดสมุทรสาคร 74110

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจาก
 โรงเรียนกระหุ่มແບນ “วิเศษสมุทคุณ”
 พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

ที่อยู่

นางสาวภาณี ส่าดครี

29/105 ถนนคลองชลประทาน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจาก

โรงเรียนหัวหิน

พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี